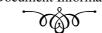
Vairagya Shatakam with Translation

──

வைராக் 3 யரதகம் ஸார்த 2 ம்

Document Information

Text title : Vairagya Shatakam by bhartRihari with translation

File name : vairagya_mean.itx

Category : shataka, major_works, bhartrihari

Location : doc_z_misc_major_works

Transliterated by : Sunder hattangadi

Proofread by : Sunder hattangadi, P R Iyer iyerpr49 at gmail.com, kalyana krrit kalyanakrrit

at gmail.com

Translated by : Sunder hattangadi

Description-comments : vairAgya from Bhartrihari@s three hundred-verse sets

Latest update : January 22, 1999, June 17, 2018

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

Vairagya Shatakam with Translation

வைராக் 3 யயதகம் ஸார்த 2 ம்

1 த்ரு'ஷ்ணதூ³ஷணம் **I**

கட 3 த்தம்ஸிதசந்த் 3 ரசாருகலிகாசஞ்சச்சி 2 கா 2 ப 4 ஸ்வரோ லீலாத 3 க் 3 த 4 விலோலகாமரலப: 4 ர்ரேயோத 3 ராக் 3 ரே ஸ்பு 2 ரந் அந்த:ஸ்பூ 2 ர்ஜத 3 பாரமோஹதிமிரப்ராக் 3 பா 4 ரமுச்சாடயந்: சேத:ஸத் 3 மநி யோகி 3 நாம் விஜயதே ஜ்ஞாநப்ரதீ 3 போ ஹர $: \mathbb{I} \setminus \mathbb{I} \setminus \mathbb{I}$

1 Condemnation of Desire

To Him who appears radiant in the shimmering rays, like half-bloomed buds, of the crescent moon which ornaments His head; who sportively burned Cupid like a moth; whose presence augurs supreme well-being; who, like the sun, inwardly dispels the dense darkness of ignorance engulfing the mind; who is like a lamp of knowledge shining in the hearts of yogis; Victory to Shiva!

த்ரு'ஷ்ண = thirst (of desire) தூ³ஷைணம் = condemnation கு 3 = head உத்தம்ஸித = made an ornament சந்த் 3 ர = moon சாரு = beautiful ക്കിക്ന = partially opened buds சஞ்சச்சி 2 கா 2 = lambent beams பா⁴ஸ்வர: = shining sun லீலா = sport ഖിலோல = unsteady காம = passion ருலப:⁴ = a moth

```
ஶ்ரேயோத³ஶ = circumstances of prosperity
அக்<sup>3</sup>ரே = in front of
ஸ்பு<sup>2</sup>ரந் = appearing
அந்த:ஸ்பூ<sup>2</sup>ர்ஜத் = spreading forth in the heart
அபார = endless
மோன = ignorance
திமிர = night
ப்ராக்<sup>3</sup>பா⁴ரம் = heavy mass at the front
உச்சாடயந்: = smites away
சேத: = heart
ஸக்^3மநி = in the temple of
யோகி^{3}நாம் = of the yogi
ഖിജ്ചട്ടേ = proves victorious
ஜ்ஞாநப்ரதீ<sup>3</sup>ப: = light of knowledge
வா: = Siva
ப்⁴ராந்தம் தே³ருமநேகது³ர்க³விஷமம் ப்ராப்தம் ந கிஞ்சித்ப²லம்
த்யக்த்வா ஜாதிகுலாபி⁴மாநமுசிதம் ஸேவா க்ரு'தா நிஷ்ப<sup>2</sup>லா l
பு⁴க்தம் மாநவிவர்ஜிதம் பரக்³ரு'ஹேஷ்வாரங்கயா காகவத்
த்ரு'ஷ்ணே ஜ்ரு'ம்ப⁴ஸி பாபகா்மபிஶுநே நாத்^3யாபி ஸந்துஷ்யஸி \parallel 2 \parallel
```

Travelling across many difficult and dangerous places brought me no wealth; giving up pride of lineage, I have served the rich in vain, without self-respect, in others' homes; I have craved and eaten like crows in others' homes; and still, oh Desire! instigator of wicked deeds, you prosper and even then remain unsatisfied.

```
ப்4ராந்தம் = roamed
தே<sup>3</sup>ராம் = places
அநேக = various
து<sup>3</sup>ர்க<sup>3</sup> = difficult
விஷமம் = obstacles
ப்ராப்தம் = obtained
ந = not
```

```
கிஞ்சித் = even a little
ப²லம் = result/wealth
த்யக்த்வா = having given up
ஜாதி = birth in a caste
ക്രல = lineage
அபி⁴மாநம் = pride
உசிதம் = proper
ஸேவா = service
க்ரு'தா = having performed
நிஷ்ப<sup>2</sup>லா = fruitless
பு⁴க்கம் = fed
மாந = honor
விவர்ஜிதம் = devoid of
பரக்<sup>3</sup>ரு'ஹேஶு = in others' homes
ஆரங்கயா = hankering after gain
காகவத் = like a crow
த்ரு'ஷ்ணே = thirsting desire
ஜ்ரு'ம்ப⁴ஸி = increases
பாபகர்மபிஶுநே = indicative of evil deeds
ந அத்<sup>3</sup>ய அபி = not now even
ஸந்துஷ்யஸி = satisfied
உத்கா<sup>2</sup>தம் நிதி⁴ஶங்கயா கூடிதிதலம் த்⁴மாதா கி<sup>3</sup>ரேர்தா⁴தவோ
நிஸ்தீர்ண: ஸரிதாம் பதிர்ந்ரு'பதயோ யத்நேந ஸந்தோஷிதா: 1
மந்த்ராராத⁴நதத்பரேண மநஸா நீதா: ம்மமாநே நிமா:
ப்ராப்த: காணவராடகோ5்பி ந மயா த்ரு'ஷ்ணே ஸகாமா ப⁴வ ▮ 3 ▮
```

Digging the earth for wealth, smelting the rocks for prcious metals, crossing the oceans, laboring to keep in favor of kings, chanting incantations with a totally absorbed mind in cremation sites,—brought me not even a broken piece of a glimmering shell. Oh Desire! therefore, remain contented.

உத்கா²தம் = dug

```
நிதி⁴ = precious metals
ரங்கயா = in quest of
கூதிதிதலம் = earth
த்⁴மாதா = smelted
கி<sup>3</sup>ரே: = stones
தா⁴தவ: = precious metals
நிஸ்தீர்ண: = crossed
ஸரிதாம் = oceans
பதி: = chief
ந்ரு'பதய: = royal
யத்நேந = with effort
ஸந்தோஷிதா: = favored
மந்த்ர = incantations
ஆராத⁴ந = worship
தத்பரேண = utmost effort
மநஸா = mentally
நீதா: = carried out
ம்ம்மாநே = cramation grounds
நிரா: = nights
ப்ராப்த: = achieved
காணவராடக: = a broken cowrie
அபி = even
_{\mathbb{D}} = not
\omega = by me
த்ரு'ஷ்ணே = desire
ைகாமா = satisfied
ப⁴வ = be
க^2லாலாபா: ஸோடா:^4 கத^2மபி ததா^3ராத^4நபரை:
நிக்^3ரு^2ஹ்யாந்தர்பா^3ஷ்பம் ஹஸிதமபி ^4ரையேந மநஸா ^1
க்ரு'தோ வித்தஸ்தம்ப⁴ப்ரதிஹததி⁴யாமஞ்ஜலிரபி
த்வமாஶே மோகா⁴ஶே கிமபரமதோ நர்தயஸி மாம் ▮ 4▮
```

Enduring somehow in servility the talk of the wicked; holding back tears; smiling with a vacant mind; bowing low to wealthy but stupid people; oh insatiable Desire! What other futile deeds would you have me dance in?

```
க²ல = wicked
ஆலாபா: = talk
ஸோடா:⁴ = shabby
கத²மபி = somehow
தத் = that
ஆராத⁴நபரை: = servile attendance
நிக்<sup>3</sup>ரு'ஹ்ய = suppressing
அந்தா்பா^3ஷ்பம் = tears
ஹஸிதம் = smiling
அபி = even
ரூூர்யேரு = vacant
மநஸா = mentally
க்ரு'த: = made
வித்த = wealth
ஸ்தம்ப⁴ = inactive
ப்ரதிஹத = dulled
தி⁴யாம் = intellect
அஞ்ஜலி: = obeisance
அபி = also
த்வம் = you
ஆரே = oh Desire!
மோகா4போ = with hopes thwarted
கிம் = what
அபரம் = other
அத: = hence
நா்தயஸி = dance
lorrio = me
அமீஷாம் ப்ராணுநாம் துலிதபி<sup>3</sup>ஸிநீபத்ரபயஸாம்
```

```
க்ரு'தே கிம் நாஸ்மாபி⁴ர்விக^3லிதவிவேகைர்வ்யவஸிதம் \mathbf{l} யதா^3ட்^4யாநாமக்^3ரே த்^3ரவிணமத^3நி:ஸம்ஜ்குமநஸாம் க்ரு'தம் வீதவ்ரீடை^3ர்நிஜகு^3ணகதா^2பாதகமபி \mathbf{ll} 5 \mathbf{ll}
```

Our energies, as fickle as the water drops on the lotus leaf, we have spent with thoughtless abandon. In front of the rich, with their minds dulled by the arrogance of wealth, we have sinned by flattering ourselves.

```
அமீஷாம் = our
ப்ராணுநாம் = all the vital forces
தුலින = unsteady
பக்ர = leaf
பயஸாம் = water
க்ரு'கே = done
கிம் = what
r_5 = not
அஸ்மாபி:⁴ = by us
ഖിക^3லித = depraved
ഖീഖേകെ: = conscience
வ்யவஸிதம் = performed
யக் = which
ஆட்⁴யாநாம் = of the rich
அக்<sup>3</sup>ரே = in the presence
த்^3ரவிணமத^3 = pride of wealth
நி:ஸம்ஜ்ஞ = stupefied
மநஸாம் = minds
க்ரு'தம் = committed
ഖ്ക = without
ഖ്നീയ ^{3}ir = shame
நிஜகு<sup>3</sup>ண = own virtues
கதr^2 = reciting
```

பாதகம் = sin

```
அபி = even கூராந்தம் ந கூடிமயா க்^3ரு'ஹோசிதஸுக^2ம் த்யக்தம் ந ஸந்தோஷத: ஸோடா^4 து:^3ஸஹஶீதவாததபநக்லேயா ந தப்தம் தப: ^4 த்^4யாதம் வித்தமஹா்நியம் நியமிதப்ரா^2ணா்ந யம்போ:^4 பத^3ம் தத்தத்கா்ம க்ரு'தம் யதே^3வ முநிபி^4ஸ்தைஸ்தை: ப^2லோ்வஞ்சிதா: ^1 6 ^1
```

Forgiving out of weakness, giving up comforts of the home out of lack of fulfillment, tolerating the unbearable cold, wind, heat, without fulfilling austerities, thinking of riches day and night withintense energy but not on Shiva's feet,; thus have we performed the actions of the ascetic recluse, but devoid of the benefits.

```
கூதாந்தம் = forgiven
ந = not
கூதம்யா = forgiveness
க்^3ரு'ஹோசிதஸுக^2ம் = comforts of home-life
த்யக்தம் = renounced
_{\mathbb{D}} = not
ஸந்தோஷத: = with contentment
soDhA
து:³ஹை = inclement
ஶீத = cold
வாத = wind
தபந = heat
க்லேயா = suffered inclement weather
_{\rm fb} = not
தப்தம் = heated
தப: = austerities
த்⁴யாதம் = meditating
வித்தம் = money
அஹர்நிரம் = day and night
நியமித = controlled
ப்ராண: = breath and vital forces
```

```
ந = not
யம்போ:4 = of Shiva
பத³ம் = feet
தத்தத்கா்ம = those very acts
க்ரு'தம் = done
யதே³வ = which verily
முநிபி:4 = by reclusive saints
தைஸ்தை: = those only
ப²ஃல: = of good results
வஞ்சிதா: = deprived of
போ⁴கா³ ந பு⁴க்தா வயமேவ பு⁴க்தா:
தபோ ந தப்தம் வயமேவ தப்தா: l
காலோ ந யாதோ வயமேவ யாதா-
ஸ்த்ரு'ஷ்ணு ந ஜீர்ணு வயமேவ ஜீர்ணு: ll 7 ll
```

We have not enjoyed mundane pleasures, but ourselves have been devoured by desires. We have not performed austeriries, but got scorched ourselves, nevertheless; time is not gone but we approach the end. Desires do not wear out, only we ourselves are struck down by senility.

```
போ<sup>4</sup>கா<sup>3</sup> = worldly pleasures
ந = not
பு<sup>4</sup>க்தா = enjoyed
வயம் ஏவ = we ourselves
பு<sup>4</sup>க்தா: = eaten up
தப: = austerities
ந = not
தப்தம் = performed
வயம் ஏவ = we ourselves
தப்தா: = burnt
கால: = time
ந = not
```

யாத: = gone

```
வயம் ஏவ = we ourselves
யாதா: = gone
த்ரு'ஷ்ணு = desire
ந = not
ஜீர்ணு = reduced
வயம் = we
ஏவ = alone
ஜீர்ணு: = aged
வலீபி⁴ர்முக²மாக்ராந்தம் பலிதேநாங்கிதம் மிர: I
கா³த்ராணி மிதி²லாயந்தே த்ரு'ஷ்ஃணகா தருணுயதே Ⅱ 8 Ⅱ
```

Face covered with wrinkles, the head painted white with gray hair, the limbs feeble, and yet Desire alone stays youthful.

```
முக<sup>2</sup>ம் = face

ஆக்ராந்தம் = attacked

பலிதேந = grey hair

அங்கிதம் = painted white

ஶிர: = head

கா³த்ராணி = limbs

ஶிதி²லாயந்தே = enfeebled

த்ரு'ஷ்ஃணகா = desire alone

தருளுயதே = rejuvenating

நிவ்ரு'த்தா போ⁴கே³ச்சா² புருஷப³ஹுமாநோ$பி க³லித:

ஸமாநா: ஸ்வர்யாதா: ஸபதி³ ஸுஹ்ரு'தோ³ ஜீவிதஸமா: !

ஶநைர்யஷ்ட்யுத்தா²நம் க⁴நதிமிரருத்³தே⁴ ச நயநே

அஹோ மூட:⁴ காயஸ்தத³பி மரணுபாயசகித: !! 9 !!
```

With desires receding, even much respect of many dropping away, dear friends close to my heart fleeing to heaven, standing up slowly with the help of a stick, eyesight darkened by cataracts,—even then the body in its stupidity, wonders at the prospect of death!

ഖര് = with wrinkles

```
நிவ்ரு'த்தா = receded
போ^4கே^3ச்சா^2 = desire for pleasures
புருஷ = person
ப^3ஹுமாந: = respect
அபி = also
க<sup>3</sup>லித: = lost
ஸமாநா: = compeers
ஸ்வர்யாதா: = gone to heaven
സ്വെക്ടി^3 = swiftly
ஸுஹ்ரு'த:<sup>3</sup> = dear friends
ஜீவிதஸமா: = as much as life
யநை: = slowly
யஷ்ட்யுத்தா<sup>2</sup>நம் = raise oneself slowly with the help of a staff
க⁴நதிமிரருத்³தே⁴ = covered by dense cataracts
= and
நயநே = eyes
அஹோ = alas
முட: 4 = stupidity
காய: = the body
தத<sup>3</sup>பி = even then
மரணுபாயசகித: = wonders at the thought of death
ஆஶா நாம நதீ<sup>3</sup> மநோரத<sup>2</sup>ஜலா த்ரு'ஷ்ணுதரங்கா<sup>3</sup>குலா
ராக^3க்^3ராஹவதீ விதர்கவிஹகா^3 தை^4ர்யத்^3ருமத்^4வம்ஸிநீ 1
மோஹாவர்குஸுகு^3ஸ்குராகிக^3ஹைரா ப்ரோக்குங்க^3சிந்தாகுடீ
தஸ்யா: பாரக^3தா விஶுத்^3த^4மநஸோ நந்த^3ந்தி யோகீ^3ஶ்வரா: \parallel 10 \parallel
```

Hope, like a river, with fantasies as water, agitated by waves of desires; attachments to various objects serving as prey; abounding in thoughts of greed, like birds; destroying the foes of courage; surrounded by eddies of ignorance deep and difficult to cross; with precipitous banks of anxiety—such a river the perfected yogis of pure minds, cross to enjoy beatitude.

```
ஆரா = hope
```

```
நாம = named
நத^3 = river
மநோரத²ஜலா = of the water of desires
த்ரு'ஷ்ண = passions
தரங்க<sup>3</sup> = waves
ஆகுலா = raging
ராக<sup>3</sup>க்<sup>3</sup>ராஹவதீ = grasped by attachments to objects
விதர்க = scheming thoughts (of greed)
விஹகா<sup>3</sup> = birds
தை⁴ர்ய = courage
த்^3ரும = tree
த்⁴ഖഥ്സിநீ = destroyer
டோஹாவர்த = whirlpools of ignorance
ஸுது³ஸ்தர = impassable
அதி = great
க<sup>3</sup>ஹநா = deep
ப்ரோத்துங்க<sup>3</sup> = precipitous
சிந்தா = anxiety
கட = banks
தஸ்யா: = their
பாரக³தா: = cross beyond
விஶுத்^3த^4 = purified
மநஸ: = mind
நந்த<sup>3</sup>ந்தி = enjoy
யோகீ³ஶ்வரா: = great yogis
விஷயபரித்யாக^3விட^3ம்ப^3நா ^1
ந ஸம்ஸாரோத்பந்நம் சரிதமநுபர்யாமி குரலம்
விபாக: புண்யாநாம் ஜநயதி ப⁴யம் மே விம்ரு'ரத: ↓
மஹத்^3பி:⁴ புண்யௌகை^4ஶ்சிரபரிக்^3ரு^2ஹீதாஶ்ச விஷயா
மஹாந்தோ ஜாயந்தே வ்யஸநமிவ தா^3தும் விஷயிணும் 1111
```

I do not see true well-being accruing from actions repeated life after life

in this world. On deep thought, I find it fearsome this collection of merits.

By this great store of merits further enjoyments can be procured. Attachment to pleasures only brings more misery.

```
ഖിച്ചെ = sensual objects
பரித்யாக^3 = giving up
வி^{3}ம்ப^{3}நா = futile efforts
ர = not
ஸம்ஸாரோத்பந்நம் = produced through life after life
சரிதம் = performed
அநுபர்யாமி = see
குரலம் = well-being
விபாக: = accumulation
புண்யாநாம் = of virtues
ஜநயதி = engenders
ப⁴யம் = fear
மே = in me
விம்ரு'ரத: = on deep thinking
மஹத்³பி:⁴ = by great
புண்ய = merit
ஓகை:⁴ = stream
சிர =constant
பரிக்^3ரு'ஹிதா: = earned
= and
விஷயா = sensual pleasures
மஹாந்த: = greatly
ஜாயந்தே = produces
வ்யஸநமிவ = misery
த\mathbf{r}^3தும் = giving
ഖിച്ചെധിത്ത്രഥ = those attached to pleasures
அவர்யம் யாதாரர்சிரதரமுஷித்வாபி விஷயா
வியோகே^3 கோ பே^4த^3ஸ்த்யஜதி ந ஜநோ யத்ஸ்வயமமுந் 1
```

```
வ்ரஜந்த: ஸ்வாதந்த்ர்யாத^3துலபரிதாபாய மநஸ:
ஸ்வயம் த்யக்தா ஹ்யேதே ஶமஸுக^2மநந்தம் வித^3த^4தி \parallel 12 \parallel
```

Sensual pleasures will surely leave us sometime, even if they stay with us for a long time. Then, what difference does it make if the people discard them by their own choice? The mind is sorely afflicted if pleasures leave us of their own accord. However, if people renounce them voluntarily, such self-control gives infinite bliss.

```
அவர்யம் = certainly
யாதார: = gone
சிரதரம் = long time
உஷித்வாபி = even after staying
விஷயா = sensual pleasures
வியோகே<sup>3</sup> = departure
க: = what
பே4த:<sup>3</sup> = difference
த்யஜதி = give up
r_5 = not
ஜந: = people
யத்ஸ்வயமமுந் = that of their own accord
வ்ரஜந்த: = leave
ஸ்வாதந்த்ர்யாத் = on their own
அதுல = incomparable
பரிதாபாய = misery
மநஸ: = mental
ஸ்வயம் = by themselves
த்யக்தா = give up
ஹ்யேதே = verily these
யம் = self-control
ஸுக<sup>2</sup>ம் = happiness
அநந்தம் = infinite
ഖിத³த⁴தி = specially give
```

ப் 3 ரஹ்மஜ்ஞாநவிவேகநிர்மலதி 4 ய: குர்வந்த்யஹோ து 3 ஷ்கரம் யந்முஞ்சந்த்யுப 4 க 3 பா 4 ஞ்ஜ்யபி த 4 நாந்யேகாந்ததோ நி:ஸ்ப்ரு 2 ஹா: 1 ஸம்ப்ராப்தாந்ந புரா ந ஸம்ப்ரதி ந ச ப்ராப்தௌ த் 3 ரு 2 ட 4 ப்ரத்யயாந் வாஞ்சா 2 மாத்ரபரிக் 3 ரஹாநபி பரம் த்யக்தும் ந ஶக்தா வயம் 1 13 1

Ah! knowledge of Reality gained by discrimination through purified intellect must be difficult. For it results from the absolute renunciation of desires which wealth enabled them to enjoy. The same obtained in the past or present, or to be obtained in the future, we are unable to renounce, though they remain as mere longings.

```
ப்<sup>3</sup>ரஹ்மஜ்ஞாந = knowledge of supreme reality
ഖീഖേക = discrimination
நிர்மல = pure
கி⁴ய: = minds
குர்வந்தி = do
அஹோ = ah!
து<sup>3</sup>ஷ்கரம் = difficult to achieve
யக் = which
முஞ்சந்த்ய் = discard
உபபோ⁴க³பா⁴ஞ்ஜ்யபி = bringing enjoyment
த⁴நாநி = wealth
ஏகாந்தத: = wholly
நி:ஸ்ப்ரு'ஹா: = those devoid of craving
ஸம்ப்ராப்தாந்ந = not obtained
புரா = in the past
r_5 = not
ஸம்ப்ரதி = in the present
r_{5} = not
\# = and
ப்ராப்தௌ = obtained
த்³ரு'ட⁴ = firm
ப்ரத்யயாந் = conviction
```

```
வாஞ்சா<sup>2</sup>மாத்ர = desiring
பரிக்<sup>3</sup>ரஹாநபி = to obtain
பரம் = lasting
த்யக்தும் = to give up
ந = not
யக்தா = able
வயம் = we
த⁴ந்யாநாம் கி<sup>3</sup>ரிகந்த<sup>3</sup>ரேஷு வஸதாம் ஜ்யோதி: பரம் த்⁴யாயதாம்
ஆநந்தா<sup>3</sup>ஸ்ருகணுந்பிப<sup>3</sup>ந்தி யகுநா நி:மங்கமங்கேயைா: l
அஸ்மாகம் து மநோரதோ<sup>2</sup>பரசிதப்ராஸாத<sup>3</sup>வாபீதட-
க்ரீடா<sup>3</sup>காநரகேலிகௌதுகஜுஷாமாயு: பரம் கூதீயதே ll 14 ll
```

Blessed are they who live in mountain-caves, meditating on the Supreme Light, with the birds fearlessly sitting on their laps drinking the tears of joy.

Our life fades away, revelling in fantasies in palaces or on the banks of refreshing ponds, or in pleasure gardens.

```
த⁴ந்யாநாம் = blessed
கி<sup>3</sup>ரிகந்த<sup>3</sup>ரேஷு = in mountain-caves
வஸ்தாம் = living
ஜ்யோதி: = light
பரம் = supreme
த்⁴யாயதாம் = meditating
ஆநந்த^3 = iov
அய்ருகணுந் = tear drops
பிப^3ந்தி = drink
ருகு = birds
நி:ரங்கம் = without fear
அங்கேருயா: = sitting on laps
அஸ்மாகம் = our
து = indeed
மநோரத<sup>2</sup> = fantasies
உபரசித = created
```

```
ப்ராஸாத³ = palaces
வாபீதட- = on banks of waters
க்ரீடா³ = sport
காநநகேலிகௌதுக = pleasure gardens
ஜுஷாம் = fast
ஆயு: = life
பரம் = fast
கூதீயதே = weakens ..14..
பி⁴க்ஷாஶநம் தத³பி நீரஸமேகவாரம்
ஶய்யா ச பூ:⁴ பரிஜநோ நிஜதே³ஹமாத்ரம் し
வஸ்த்ரம் விஶீர்ணஶதக²ண்ட³மயீ ச கந்தா²
ஹா ஹா ததா²பி விஷயா ந பரித்யஜந்தி № 15 №
```

For eating I have tasteless food once a day, after begging of alms; the earth for a bed, and my own body as a servant; for dress, a blanket made from hundreds of rags; and yet alas! sensual desires do not leave me!

```
பி<sup>4</sup>க்ஷாயநம் = food by begging
தத<sup>3</sup>பி = that too
நீரஸம் = tasteless
ஏகவாரம் = once a day
யய்யா = bed
ச = and
பூ: <sup>4</sup> = earth
பரிஜந: = attendants
வஸ்த்ரம் = dress
வியீர்ண = worn out
யதக<sup>2</sup>ண்ட <sup>3</sup>மயீ = torn in hundred pieces
ச = and
கந்தா<sup>2</sup> = patched up
ஹா = alas
```

ததா²பி = even then

```
விஷயா = sensual craving \mathfrak{p} = \operatorname{not} பரித்யஜந்தி = give up ஸ்தநௌ மாம்ஸக்^3ரந்தீ^2 கநககலராவித்யுபமிதௌ முக^2ம் ஶ்லேஷ்மாகா^3ரம் தத^3பி ச ருராங்கேந துலிதம் \mathfrak{l} ஸ்ரவந்மூத்ரக்லீந்நம் கரிவரரிரஸ்பர்தி^4 ஜக^4நம் முஹுர்நிந்க்^3யம் ரூபம் கவிஜநவிரேஷைர்கு^3ரு க்ரு^3தம் \mathfrak{l} 16\,\mathfrak{l}
```

The poets give such metaphors as golden vessels to the breasts which are but two lumps of flesh; the mouth, seat of phlegm and mucus, are compared to the moon; the loins, outlet for wet urine, are likened to the forehead of an elephant; thus glorifying the human form that is always contemptible.

```
ஸ்தநௌ = breasts
மாம்ஸக்^3ரந்தீ^2 = lumps of flesh
கநக்கல் மாவித்யுப்பிதெள் = compared to golden jugs
முக^2ம் = mouth
ஶ்லேஷ்ம = saliva/phlegm
அகா^3ரம் = seat
தத³பி = yet
\# = and
ஶஶாங்கேந = to the moon
துலிதம் = compared to
ஸ்ரவந் = flowing
முத்ர = urine
க்லிந்நம் = fouled
கரிவர = elephant
ਪਾਹੀਜ਼ = head
ஸ்பர்தி⁴ = likened to
ஜக⁴நம் = hip and loins
முஹுர்நிந்த்^3யம் = ever despicable
ருபம் = form
கவிஜந = poets
```

```
விஶேஷை: = especially கு^3ரு = great க்ரு'தம் = done ஏகோ ராகி^3ஷு ராஜதே ப்ரியதமாதே^3ஹார்த^4ஹாரீ ஹரோ நீராகே^3ஷு ஜநோ விமுக்தலலநாஸங்கோ^3 ந யஸ்மாத்பர: ^1 து^3ர்வாரஸ்மரபா^3ணபந்நக^3விஷவ்யாவித்^3த^4முக்^3தோ^4 ஜந: ஶேஷை: காமவிட^3ம்பி^3தாந்ந விஷயாந்போ^4க்தும் ந மோக்கும் கூதம: ^1 17 ^1
```

Uniquely great is Shiva among the sensuous, for he shares half the body with His beloved; among the dispassionate no one excels Him in detachment from women. Rest of the people, stunned in infatuation by Cupid's irresistible arrows tipped with serpent poison, can neither enjoy their desires nor give them up at will.

```
ஏக: = one, unique
ராகி<sup>3</sup>ஷு = sensual
ராஜகே = stands out
ப்ரியதமா = beloved
_{5}^{3} = body
அர்த⁴ஹாரீ = sharing
ரை: = Siva
நீராகே<sup>3</sup>ஷு = among the dispassionate
ஜந: = people
விமுக்த = free
லலநா = woman
ஸங்க:<sup>3</sup> = company
_{\mathbb{D}} = not
யஸ்மாத் = from which
பர: = superior
து<sup>3</sup>ர்வாரஸ்மர = irresistible, Cupid
பா^3ண = arrow
பந்நக^3 = snake
ഖിഷം = poison
வ்யாவித்^3த^4 = smitten
```

```
முக்<sup>3</sup>த:<sup>4</sup> = stupefied
ஜந: = people
மேஷ: = rest
காமவிட<sup>3</sup>ம்பி<sup>3</sup>தாந் =infatuated by love
ந = not
விஷயாந்போ<sup>4</sup>க்தும் = enjoying desires
ந = not
மோக்தும் = give up
க்ஷம: = able
அஜாநந்தா<sup>3</sup>ஹாத்ம்யம் பதது மலப<sup>4</sup>ஸ்தீவ்ரத<sup>3</sup>ஹநே
ஸ மீநோ$ப்யஜ்ஞாநாத்<sup>3</sup>வடி<sup>3</sup>மயுதமம்நாது பிமிதம் !
விஜாநந்தோ$ப்யேதே வயமினு விபஜ்ஜாலஜடிலாந்
ந முஞ்சாம: காமாநனைன க<sup>3</sup>னுநோ மோனுமனிமா !! 18 !!
```

Like a moth falling in fire, not knowing its burning power; or like the fish caught in ignorance by the baited hook; we, despite knowing the dangers, do not renounce sensual pleasures. Oh! how profound is the glory of delusion!

```
அஜாநந் = not knowing

தா<sup>3</sup>ஹாத்ம்யம் = burning power

பதது = falls

ஶலப:<sup>4</sup> = moth

தீவ்ர = glowing

த³ஹநே = in fire

ஸ = that

மீந: = fish

அபி = also

அஜ்ஞாநாத்<sup>3</sup> = due to ignorance

வடி<sup>3</sup>ஶ = fish-hook

யுதம் = with

அஸ்நாது = fish also due to ignorance eats from the hook

பிமிதம் = bait

விஜாநந்த: = intellectual understanding
```

```
அபி = even

ஏதே = herewith

வயமின் = we here

விபஜ்ஜாலஜடிலாந் = complex and dangerous

ந = not

முஞ்சாம: = give up

காமாநஹை = sensuality

க³ஹந: = profound

மோஹமஹிமா = power of delusion

த்ரு'ஷா ஶுஷ்யத்யாஸ்யே பிப³தி ஸலிலம் ஶீதமது⁴ரம்

கூுதா⁴ர்த: ஶால்யாந்நம் கவலயதி மாம்ஸாதி³கலிதம் し

ப்ரதீ³ப்தே காமாக்³நௌ ஸுத்³ரு'ட⁴தரமாலிங்க³தி வதூ⁴ம்

ப்ரதீகாரம் வ்யாதே:⁴ ஸுக²மிதி விபர்யஸ்யதி ஐந: II 19 II
```

When the mouth is parched with thirst, a person drinks cool and sweet water; when smitten with hunger the person eats rice, flavored with meat et cetera.; when afire with passion, he embraces the wife with great firmness; thus, joy is the remedying of these diseases(thirst,hunger,lust), and yet how much distress in these remedies!

```
த்ரு'ஷா = thirst

ஶுஷ்யத் = parched
ஆஸ்யே = mouth
பிப³தி = drinks
ஸலிலம் = water

ஶீத = cold

மது⁴ரம் = refreshing
க்ஷுதா⁴ர்த: = hunger-stricken

ஶால்யாநம் = cooked food
கவலயதி = eats

மாம்ஸாதி³கலிதம் = made delicious by adding meat, etc.
ப்ரதீ³ப்தே = aroused
காமாக்³நௌ = fiery desire
```

```
ஸுத்^3ரு'ட^4தரம் = very firmly

ஆலிங்க^3தி = embraces

வதூ^4ம் = wife

ப்ரதீகாரம் = opposing

வ்யாதே:^4 = diseases

ஸுக^2மிதி = happiness

விபர்யஸ்யதி = upset

ஐந: = persons

துங்க^3ம் வேம்ம ஸுதா: ஸதாமபி^4மதா: ஸங்க^2யாதிகா:^3 ஸம்பத:^3

கல்யாணீ த^3யிதா வயம்ச நவமித்யஜ்ஞாநமூடோ^4 ஐந: ^1

மத்வா விம்வமநம்வரம் நிவிமதே ஸம்ஸாரகாராக்^3ரு'ஹே

ஸந்த்^3ரு'ம்ய க்ஷணப^4ங்கு^3ரம் தத^3கி^2லம் த^4ந்யஸ்து ஸம்ந்யஸ்யதி ^1 20 ^1
```

Owning towering mansions, with sons honored by the learned and wealthy; with a charitable and youthful wife, the ignorant people regard this world as permanent, and enter this prison of repeated cycles of birth and death. Blessed indeed is one who sees the momentary transience and renounces it.

```
துங்க<sup>3</sup>ம் = tall
வேஸ்ம = mansions
ஸுதா: = sons
ஸதாமபி<sup>4</sup>மதா: = honored by the learned
ஸங்க்<sup>2</sup>யாதிகா:<sup>3</sup> = immeasurable
ஸம்பத:<sup>3</sup> = wealth
கல்யாணீ = beneficent
த<sup>3</sup>யிதா = charitable
வய: = age
ச = and
நவம் = young
இதி = thus
அஜ்ஞாந = ignorance
```

```
ஐந: = persons
மத்வா = thinking
விர்வம் = world
அநர்வரம் = permanent
நிவிஸதே = regard
ஸம்ஸார = world cycles (creation-dissolution)
காராக்<sup>3</sup>ரு'ஹே = prison
ஸந்த்<sup>3</sup>ரு'ஶ்ய = having seen
கூஷணப⁴ங்கு³ரம் = momentariness
தத<sup>3</sup>கி<sup>2</sup>லம் = all that
த⁴ந்யஸ்து = blessed indeed
ஸம்ந்யஸ்யதி = renounces
யாஞ்சாதை^3ந்யதூ^3ஷைம் ^{1}
தீ^3நா தீ^3நமுகை:^2 ஸதை^3வ மியுகைராக்ரு^3ஷ்டஜீர்ணும்ப^3ரா
க்ரோஶக்^3பி:^4 கூது தி^4கைர்நிரந்நவிது^4ரா க்^3ரு^3ரு்யா ந சேக்^3கே^3விநீ 1
யாஞ்சாப^4ங்க^3ப^4யோ க^3த்^3க^3த^3க^3லத்த்ருட்யத்^3விலீநாகூரம்
கோ தே^3ஹீதி வதே^3த்ஸ்வத^3க்^3த^4ஜட^2ரஸ்யார்தே^2 மநஸ்வீ புமாந் \parallel 21 \parallel
Distressed, misery written on her face, constantly tugged at her worn-out
clothes by hungry, crying children—if one were to see such a wife,
what wise person, smitten with hunger, with a choked and faltering voice,
would say Give me, fearing refusal of his entreaty?
யாஞ்சா = supplicant attitude
தை<sup>3</sup>ந்ய = poverty
தூ³ஷைணம் = condemnation
கீ<sup>3</sup>நா = suffering
தீ<sup>3</sup>நமுகை:<sup>2</sup> = piteous faces
സെട്ടെ^3ഖ = always
ஶிஶுைை: = by children
ஆக்ரு'ஷ்ட = pulling
ஜீர்ண = worn out
அம்ப<sup>3</sup>ரா = clothes
```

```
க்ரோரத்^3பி:^4 = crying
கூுு தி⁴தைர்நிரந்நவிது⁴ரா = hungry without food
\dot{\sigma}^3ரு'ர்யா = seeing
r_5 = not
சேத்^3 = if it be
கே<sup>3</sup>விரீ = one's wife
யாஞ்சா = request
ப⁴ங்க<sup>3</sup> = refusal
ப⁴யேந = fear of
க^3த்^3க^3த^3க^3லத் = choking
த்ருட்யத்^3 = faltering
ഖിலீந = jumbled
அக்ஷரம் = voice
ж: = who
_{5}^{3} ഇive me, thus
வதே<sup>3</sup>த் = speaks
ஸ்வ = one's own
\mathfrak{g}^3ਲਂ \mathfrak{g}^4 = on fire
ஜட²ரஸ்ய = of the stomach
அர்தே^2 = for the sake of
மநஸ்வீ = wise
புமாந் = man
அபி⁴மதமஹாமாநக்<sup>3</sup>ரந்தி<sup>2</sup>ப்ரபே⁴கு<sup>3</sup>படியஸீ
கு^3ருதரகு^3ணக்^3ராமாம்போ^4ஜஸ்பு^2டோஜ்ஜ்வலசந்த்^3ரிகா 1
விபுலவிலஸல்லஜ்ஜாவல்லீவிதாநகுடா<sup>2</sup>ரிகா
ஜட^2ரபிட^2ரீ து^3ஷ்பூரேயம் கரோதி விட^3ம்ப^3நம் \parallel 22 \parallel
```

Clever in undoing the knots of self-respect; like the moonlight brightly shining on the lotus of virtues; like a hatchet cutting off the lush creepers of our vaunted modesy— such is the hard mockery of filling the pit of the stomach

அபி 4 மதமஹாமாநக் 3 ரந்தி 2 ப்ரபே 4 த 3 படியஸீ = fond self-respect,like

knots, being cleverly cut

```
கு^3ருதரகு^3ணக்^3ராமாம்போ^4ஜஸ்பு^2டோஜ்ஜ்வலசந்த்^3ரிகா = greatly valued virtues of the lotus in bright moonlight
```

விபுலவிலஸல்லஜ்ஜாவல்லீவிதாநகுடா²ரிகா = great modesty,growing abundantly like creepers, cut by a scythe

புண்யே க் 3 ராமே வநே வா மஹதி ஸிதபடச்ச 2 ந்நபாலிம் கபாலிம் ஹ்யாதா 3 ய ந்யாயக 3 ர்ப 4 த் 3 விஜஹு தஹு தபு 4 க் 3 து 4 மது 4 ம்ரோபகண்டே 2 3 வாரம் த் 3 வாரம் ப்ரவிஷ்டோ வரமுத 3 ரத 3 ரீபூரணுய கூஷு த 4 ர்தோ மாநீ ப்ரா 2 ண: ஸநாதே 2 ந புநரநுதி 3 நம் துல்யகுல்யேஷு த 3 ந: 11 23 11

Wandering in holy places or extensive forests, whose outskirts are grey with smoke of fires tended by priests expert in rituals; a begging bowl in hand covered with a white cloth; entering from door to door to appease the distressing hunger by filling the stomach and sustaining the energy, is preferred by a self-respecting person to being a beggar among his compeers every day.

```
புண்யே = holy
க்<sup>3</sup>ராமே = places
வநே = forests
வா = or
மஹதி = great
ஸித = white
படச்ச<sup>2</sup>ந்நபாலிம் = cloth covering
கபாலிம் = begging bowl
ஹி = indeed
ஆதா<sup>3</sup>ய = taking
ந்யாயக<sup>3</sup>ர்ப<sup>4</sup> = experts in rituals
த்<sup>3</sup>விஜ = brahmanas
```

```
தூ⁴ம = smoke
தூ⁴ம்ர = grey
உபகண்டே<sup>2</sup> = periphery
த்^3வாரம் = door
த்^3வாரம் = door
ப்ரவிஷ்ட: = enter
வரம் = man of self respect
உத^3ரத^3ரீ = cavity of the stomach
பூரணுய = filling
கூுதா⁴ர்த: = craving with hunger
மாநீ = self-respecting
ப்ராண: = energies
ஸநாத:<sup>2</sup> = preserved
r_5 = not
புநரநுதி^3நம் = day to day
துல்யகுல்யேஷு = among one's peers
தீ்ந: = beggar
க^3ங்கா^3தரங்க^3கணரீகரரீதலாநி
வித்^3யாத^4ராத்^4யுஷிதசாருமிலாதலாநி \mathbf{I}
ஸ்தா^2நாநி கிம் ஹிமவத: ப்ரலயம் க^3தாநி
யத்ஸாவமாநபரபிண்ட^3ரதா மநுஷ்யா: \parallel 24 \parallel
```

Have the Himalayan ranges, cooled by the fine spray from the waves of the Ganges, and with the beautiful rocky plateaus habited by celestial musicians, dissolved and disappeared, prompting people to disgrace themselves by depending on others for their livelihood?

```
க<sup>3</sup>ங்கா<sup>3</sup>தரங்க<sup>3</sup> = waves of Ganges
கண = minute bits
ஶீகர = spray
ஶீதலாநி = cool
வித்<sup>3</sup>யாத⁴ர = celestial beings expert in the arts
அத்<sup>4</sup>யுஷித = inhabited
```

```
சாரு = beautiful
யிலா = rock
தலாநி = plateaus
ஸ்தா^2நாநி = places
கிம் = why
விம்வத: = rocky
ப்ரலயம் = destruction
க^3தாநி = gone
யத் = which
ஸாவமாந =humiliated
பரபிண்ட<sup>3</sup>ரதா = dependent on others
மாடுத்யா: = human beings
கிம் கந்தா:^3 கந்த^3ரேப்^4ய: ப்ரலயமுபக^3தா நிர்ஜ^2ரா வா கி^3ரிப்^4ய:
ப்ரத்^4வஸ்தா வா தருப்^4ய: ஸரபை^2லப்^4ரு^3தோ வல்கலிந்யர்ச ஶாகா:^2 \mathbf{I}
வீக்ஷயந்தே யந்முகா^2நி ப்ரபை^4மபக^3தப்ரர்ரயாணும் க^2லாநாம்
து:^3கா^2ப்தஸ்வல்பவித்தஸ்மயபவநவராந்நாதிதப்^4ருலதாநி \parallel 25 \parallel
```

Have the roots and herbs from the caves gone out of existence, or have the streams disappeared from the mountains, or have the trees yielding succulent fruits on their branches and barks from their trunks been destroyed, which would lead these wicked folks, destitute of good breeding, to show their faces, with eyebrows dancing like wind-blown creepers due to arrogance of laboriously earning their meager livelihood?

```
கிம் = is it
கந்தா:<sup>3</sup> = roots/herbs
கந்த<sup>3</sup>ரேப்<sup>4</sup>ய: = from caves
ப்ரலயமுபக<sup>3</sup>தா = disappeared
நிர்ஜ<sup>2</sup>ரா = streams
வா = or
கி<sup>3</sup>ரிப்<sup>4</sup>ய: = from mountains
ப்ரத்<sup>4</sup>வஸ்தா = destroyed
வா = or
```

```
தருப்⁴ய: = from trees
ரைஸ = juicy
⊔²െ = fruits
ப்⁴ரு'க: = bearing
வல்கலிந்ய: = giving barks
\# = and
மாகா:<sup>2</sup> = branches
வீக்ஷயந்தே = gone
யந்முகா<sup>2</sup>நி = whose faces
ப்ரபை⁴ம் = extremely
அபக<sup>3</sup>த = devoid of
ப்ரஶ்ரயாணும் = good breeding
க^2லாநாம் = wicked
து:^3க^2 = misery
ஆப்த = acquired
ஸ்வல்ப = little
வித்த = wealth
ஸ்மய = arrogance
பவந = wind
வஶாந் = moved vy
நர்தித = dancing
ப்⁴rு = eye-brow
லதாநி = creepers
புண்யைா்முலப<sup>2</sup>ஜுஸ்ததா² ப்ரணயிநீம் வ்ரு'த்திம் குருஷ்வாது⁴நா
பூ^4ருய்யாம் நவபல்லவைரக்ரு^2ப^2ணருத்திஷ்ட^2 யாவோ வநம் ^1
குுுத்^3ராணுமவிவேகமூட^4மநஸாம் யத்ரேர்வராணும் ஸதா^3
வித்தவ்யாதி^4விகாரவிஹ்வலகி^3ராம் நாமாபி ந ஶ்ரூயதே \parallel 26 \parallel
```

Now, accepting lovingly the sacred roots and fruits for sustenance and the earth covered with fresh leaves of branches for a bed, let us go forth to the forest, where people whose minds are mean and devoid of discretion, and who always talk excruciatingly of the afflictions of wealth, are not even heard from.

```
புண்யை: = sacred
முல = roots
ப²‰: = fruits
தத\mathbf{r}^2 = therefore
ப்ரணயிநீம் = enjoyable
வ்ரு'த்திம் = attitude
குருஷ்வ = make
அது⁴நா = now
பூ⁴ருய்யாம் = the earth as a bed
நவ = new
பல்லவை: = leaves
அக்ரு'பண: = without grief
உத்திஷ்ட<sup>2</sup> = arise
шாഖ: = go
வநம் = forest
க்ஷுத்^3ராணும் = of the trivial
அவிவேக = unintelligent
மூட⁴ = stupid
மநஸாம் = minds
யத்ரேஸ்வராணும் = where, of the rich
ஸதா^3 = always
வித்த = wealth
வ்யாதி<sup>4</sup> = afflictions
விகார = unfavorable changes
ഖിഞ്ചയെ = excruciating
கி^{3}ராம் = talk
நாமாபி = even the name
_{\rm Б} = not
ஶ்ரூயதே = heard
ப^2லம் ஸ்வேச்சா^2லப்^4யம் ப்ரதிவநமகே^2த^3ம் கூடிதிருஹாம்
பய: ஸ்தா^2நே ஸ்தா^2நே மிமிரமது^4ரம் புண்யஸரிதாம் 1
```

```
ம்ரு'து^3ஸ்பா்ரா ராய்யா ஸுலலிதலதாபல்லவமயீ ஸஹந்தே ஸந்தாபம் தத^3பி த^4நிநாம் த்^3வாரி க்ரு'பணு: 𝑢 27 𝑢
```

With fruits available at will in every forest, and cool, sweet water from holy streams in every place, and a bed made of tender leaves and twigs, still these miserable people endure sorrow at the gates of the rich.

```
11^2 suin = fruit
ஸ்வேச்சா^2 = at will
லப்⁴யம் = got
ப்ரதிவநம் = in every forest
அகே<sup>2</sup>க<sup>3</sup>ம் = without sorrow
கூதிகிருஹாம் = walk on the earth
⊔ш: = water
ஸ்தா<sup>2</sup>நே = place
ஸ்தா<sup>2</sup>நே = place
ரிரிரமது⁴ரம் = cool, sweet
புண்யஸரிதாம் = holy streams
ம்ரு'து^3ஸ்பர்ஶா = soft to touch
ருய்யா = bed
ഞൗலെിத = tender
லதா = creepers
பல்லவமயீ = made of twigs
ஸஹந்தே = suffer
ஸந்தாபம் = grief
தத<sup>3</sup>பி = still
த⁴நிநாம் = of the wealthy
\dot{\sigma}^3வாரி = at the doors
க்ரு'பணு: = pitiable
யே வர்தந்தே த⁴நபதிபுர: ப்ரார்த<sup>2</sup>நாது:<sup>3</sup>க<sup>2</sup>பா⁴ஜோ
யே சால்பத்வம் த^3த^4தி விஷயாக்ஷேபபர்யாப்தபு^3த்^3தே:^4 1
தேஷாமந்த:ஸ்பு<sup>2</sup>ரிதஹஸிதம் வாஸராணி ஸ்மரேயம்
த்⁴யாநச்சே^2தே^3 மிக^2ரிகுஹரக்^3ராவமய்யாநிஷண்ண: 𝑢 28 \, 𝑢
```

Those who grovel before the rich, and those given to meanness with their reason satisfied with mere sensual pleasures, may I recall their days of plight with an inner smile, while lying down on a stone-bed in a mountain-cave, during lulls in-between meditation.

```
\mathcal{C}_{\text{III}} = \text{who}
வர்கந்கே = behave
த⁴நபதிபுர: = rich
ப்ரார்த<sup>2</sup>நா = supplication
து:³க²பா⁴ஜ: = suffering misery
யே = who
சால்பத்வம் = and meanness
\mathfrak{g}^3\mathfrak{g}^4\mathfrak{g} = given to
ഖിച്ചെ = sensual pleasures
ஆக்ஷேப்பர்யாப்த = contented
பு<sup>3</sup>த்<sup>3</sup>தே:<sup>4</sup> = minds
தேஷாம் = their
அந்த:ஸ்பு<sup>2</sup>ரித = inwardly arising
എസിதம் = smiling
வாஸராணி = days
ஸ்மரேயம் = remember
த்⁴யாநச்சே2தே³ = in intervals of meditation
மிக<sup>2</sup>ரி = on the mountain
குஹர = cave
க்^{3}ராவரைய்யா = bed of stone
நிஷண்ண: = lying
யே ஸந்தோஷநிரந்தரப்ரமுதி^3தாஸ்தேஷாம் ந பி^4ந்நா முதோ^3
யே த்வந்யே த^4நலுப்^3த^4ஸங்குலதி^4யஸ்தேஷாம் ந த்ரு^2ஷ்ணு ஹதா ^1
இத்த^2ம் கஸ்ய க்ரு'தே க்ரு'த: ஸ விதி^4நா கீத்^3ரு'க்பத^3ம் ஸம்பதா^3ம்
ஸ்வாத்மந்யேவ ஸமாப்தனேமமனிமா மேருர்க மே ரோசதே \parallel 29 \parallel
```

The joy of those who are contented remains uninterrupted, while those greedy for

wealth and with confused reason never have their cravings killed. Therefore, for what purpose did the Creator bring into existence the Meru mountain of infinite riches, which serves only to glorify itself? I have no taste for it.

```
யே = they
ஸந்தோஷ = contentement
நிரந்தர = uninterrupted
ப்ரமுதி^3த: = felicitous
தேஷாம் = their
_{\mathbb{D}} = not
பி⁴ந்நா = interrupted
முத:<sup>3</sup> = happy
யே = they
த்வந்யே = others
த⁴ந = wealth
லுப்<sup>3</sup>த⁴ = greed
സെங്ക്രல = confounded
தி⁴ய: = reason
தேஷாம் = of those
_{\mathbb{D}} = not
த்ரு'ஷ்ண = thirst, craving
ஹதா = killed
இத்த<sup>2</sup>ம் = such
கஸ்ய = whose
க்ரு'தே = done
க்ரு'க: = finished
സ = that
விதி⁴நா = by the Creator
கீத்^3ரு'க்பத^3ம் = thus
ஸம்பதா^3ம் = wealth
ஸ்வாத்மந்யேவ = in itself
ஸமாப்த = end
ஹேம = gold
```

```
மஹிமா = glory
மேருர்ந = not Meru (mountain of gold)
மே = to me
ரோசதே = like
பி⁴க்ஷாஹாரமதை³ந்யமப்ரதிஸுக²ம் பீ⁴திச்சி²த³ம் ஸர்வதோ
து³ர்மாத்ஸர்யமதா³பி⁴மாநமத²நம் து:³கௌ²க⁴வித்⁴வம்ஸநம் !
ஸர்வத்ராந்வஹமப்ரயத்நஸுலப⁴ம் ஸாது⁴ப்ரியம் பாவநம்
ரம்போ:⁴ ஸக்ரமவார்யமக்ஷயநிதி⁴ம் ரம்ஸந்தி யோகீ³ர்வரா: !! 30 !!
```

Food obtained by begging alms is not humiliating, gives joy that is not dependent on fulfilling others' needs, and is totally devoid of fear. It destroys envy, arrogance, pride, impatience, and the stream of miseries. It is easily available everywhere, without great effort, and regarded as sacred by holy persons. It is like Shiva's feeding house, ever accessible and inexhaustible. Thus do the perfected yogis describe it.

```
பி⁴கூ⊾ா = alms
ஆஹாரம் = food
அதை³ந்யம் = not humiliating
அப்ரதிஸுக<sup>2</sup>ம் = pleasure, not dependent(earning, social duty, etc)
பீ⁴திச்சி²த³ம் = devoid of fear
ஸா்வத: = totally
த|^3ர்மாத்ஸர்ய = wicked envy
மத<sup>3</sup> = arrogance
அபி⁴மாந = pride
மத²நம் = destruction
து:^3க^2 = sorrow
ஓக⁴ = flow
வித்⁴வம்ஸநம் = removal
ஸர்வத்ர = everywhere
அந்வறம் = everyday
அப்ரயத்ந = with little effort
```

```
ஸுலப்பட்ட் = easily
ஸாதுப்பியம் = dear to the holy persons
பாவநம் = purifying
ஶம்போ: = Siva's
ஸத்ரம் = feeding house
அவார்யம் = accessible
அக்ஷயநிதிப் = inexhaustible
ஶம்ஸந்தி = praise
யோகீ ஶ்வரா: = perfected yogis
போப்கா ்ஸ்தை ர்யவர்ணநம் |
போட்கா ்ஸ்தை ர்யவர்ணநம் |
போட்கே ்ரோக ்ப்யம் குலே ச்யுதிப்யம் வித்தே ந்ரு பாலாத்ப்பம்
மாநே தை ந்யப்யம் ப ்லே ரிபுப்யம் ரூபே ஜராயா ப்யம் |
ஶாஸ்த்ரே வாதிப்பியம் குணே க ்லப்பியம் காயே க்கு ்தாந்தாத்ப்பியம்
ஸர்வம் வஸ்து ப்போந்விதம் புவி ந்ரு ்ணும் வைராக் மையாட்பி
```

4 Description of the transiency of Enjoyments:

There is fear of disease in the enjoyment of sensual pleasures; in lineage, fear of decline; in riches, fear of kings; fear of humiliation in honor; fear of enemies when in power; fear of old age in beauty; in learning, fear of disputants; in virtue, fear of the wicked; in body, fear of death. All facets of man's life on earth engender fear; renunciation alone is fearless.

```
போ<sup>4</sup>க<sup>3</sup> = enjoyments
அஸ்தை<sup>2</sup>ர்ய = trasitoriness
வர்ணநம் = description
போ<sup>4</sup>கே<sup>3</sup> = in enjoyment
ரோக<sup>3</sup> = disease
ப<sup>4</sup>யம் = fear
குலே = in lineage
ச்யுதிப<sup>4</sup>யம் = fear of disgrace
வித்தே = in wealth
ந்ரு'பாலாக்<sup>3</sup>ப<sup>4</sup>யம் = fear of more powerful kings
```

```
மாநே = in honor
தை³ந்யப⁴யம் = dishonor
⊔³ഡേ = in strength
ரிபுப⁴யம் = fear of enemies
еҧв⊔ = in beauty
னராயா = old age
ப⁴யம் = fear
யாஸ்த்ரே = in scriptural knowledge
வாதி³ப⁴யம் = fear of debaters
கு<sup>3</sup>ணே = in virtue
ക²വെ⁴ധഥ = fear of the wicked
காயே = in body
க்ரு'தாந்தாத்³ப⁴யம் = fear of death
ஸர்வம் = a11
வஸ்து = existece
ப⁴யாந்விதம் = pervaded by fear
பு⁴வி = in this world
ந்ரு'ணும் = of persons
வைராக்<sup>3</sup>யம் = renunciation
ஏவ = alone
அப⁴யம் = fearless
ஆக்ராந்தம் மரணேந ஜந்ம ஜரஸா சாத்யுஜ்ஜ்வலம் யௌவநம்
ஸந்தோஷோ த^4நலிப்ஸயா முமஸுக^2ம் ப்ரௌடா^4ங்க^3நாவிப்^4ரமை: 1
லோகைர்மத்ஸரிபி⁴ர்கு³ணு வநபு⁴வோ வ்யாலோ்ந்ரு'பா து³ர்ஜரை:
அஸ்தை^2ர்யேண விபூ^4தயோ^5ப்யுபஹதா க்^3ரஸ்தம் ந கிம் கேந வா \parallel 32 \parallel
```

Birth is attacked by death, and bright youth by old age; contentment by greed for wealth; peace of mind by seductive women; virtues by the envy of others; forests by beasts of prey; kings by the unscrupulous; and even fame by transitoriness. Is there anything on earth that is not afflicted by something?

ஆக்ராந்தம் = attacked

```
மரணேந = by death
ஜந்ம = birth
ஜரஸா = by old age
= and
அதி = exceedingly
உஜ்வலம் = bright
யௌவநம் = youth
ஸந்தோஷ: = joy
த⁴நலிப்யைா = by greed
ருமஸுக²ம் = joy of self-control
ப்ரௌட⁴ = clever
அங்க<sup>3</sup>நா = women
ഖിப்⁴ரமை: = wiles
லோகை: = people's
மத்ஸரிபி:⁴ = envy
ക്ര<sup>3</sup>ത്ത = virtues
ഖநபு⁴ഖ: = forests
வ்யாலே: = by beasts of prey
ந்ரு'பா து<sup>3</sup>ர்ஜநை: = kings by the unscrupulous
அஸ்தை²ர்யேண = by transience
விபூ⁴தய: = powers
அபி = even
உபஹதா = destroyed
க்^3ரஸ்தம் = afflicted by
ந = not
கிம் = what
கேந = by what
வா = indeed
ஆதி^4வ்யாதி^4ரதைர்ஜநஸ்ய விவிதை^4ராரோக்^3யமுந்மூல்யதே
லக்ஷமீர்யத்ர பதந்தி தத்ர விவ்ரு'தத்^3வாரா இவ வ்யாபத^3 oldsymbol{\mathsf{I}}
ஜாதம் ஜாதமவர்யமாரு விவரம் ம்ரு'த்யு: கரோத்யாத்மஸாத்
```

தத்கிம் தேந நிரங்குஶேந விதி⁴நா யந்நிர்மிதம் ஸுஸ்தி 2 ரம் $\, exttt{II} \, \, 33 \, exttt{II} \,$

Hundreds of varieties of illness root out health of people. Adversities find an open door wherever Laxmi, Goddess of Wealth, is present. Whatever is born, Death is sure to make it powerless and aborb it into itself, again and again.

Then what has the Creator made that can be regarded as stable?

```
ஆதி⁴வ்யாதி⁴மதை: = hundreds of ailments
ஜநஸ்ய = of people
ഖിഖിടെ:⁴ = various
ஆரோக்^3யம் = health
உந்முல்யதே = destroyed
லக்அமீ: = where the Goddess of wealth
யத்ர = where
பதந்தி = lurk
தத்ர = there
விவ்ரு'த = open
த்^3வாரா = doors
இவ = as if
வ்யாபத:^3 = perils
ஜாதம் = born
ஜாகம் = born
அவர்யம் = surely
ஆஶு = very soon
விவரம் = powerless
ம்ரு'த்யு: = death
கரோதி = makes
ஆத்மஸாத் = its own
தத்கிம் = then, what
தேந = by him
நிரங்குஶேந = absolute
```

விதி⁴நா = by the Creator

யந்நிர்மிதம் = whatever is created

```
ஸுஸ்தி^2ரம் = stable போ^4கா^3ஸ்துங்க^3தரங்க^3ப^4ங்க^3தரலா: ப்ராணு: க்ஷணத்^4வம்ஸிந: ஸ்தோகாந்யேவ தி^3நாநி யௌவநஸுக^2ஸ்பூ^2ர்தி: ப்ரியாஸு ஸ்தி^2தா ^4தத்லம்ஸாரமஸாரமேவ நிகி^2லம் பு^3த்^3த்^4வா பு^3தா^4 போ^3த^4கா:
```

லோகாநுக் 3 ரஹபேரை மந்ரை யத்ந: ஸமாதீ 4 யதாம் $\parallel 34 \parallel$

Sensual pleasures are transient like the breaking of high waves. Life can end in a moment. Youthful cheerfulness in infatuation lasts only a few days. Wise teachers, having realised that the whole revolving wheel of life is lacking in true worth, strive to achieve equanimity for the benefit of the people.

```
போ<sup>4</sup>கா:<sup>3</sup> = enjoyments
துங்க<sup>3</sup> = high
கரங்க^3 = waves
ப⁴ங்க<sup>3</sup> = broken
தரலா: = unstable
ப்ராணு: = life
கூதண = moment
த்⁴வம்ஸிந: = destroyed
ஸ்தோகாந்யேவ = few, indeed
தி^3நாநி = days
யௌவந = youth
ஸுக²ஸ்பூ²ர்தி: = buoyancy of happiness
ப்ரியாஸு = loved ones
ஸ்தி^2தா = stays
தத் = that
ஸம்ஸாரம் = wheel of existence
அஸாரம் = that wheel of life, with no substance
ஏவ = verily
நிகி^2லம் = all
பு³த்³த்⁴வா = knowing
பு^3தா^4 = wise ones
போ<sup>3</sup>த⁴கா: = preachers
```

```
லோக = humanity

அநுக்<sup>3</sup>ரஹ = benefit

பேருலேந = motivated for

மநஸா = in their minds

யத்ந: = effort

ஸமாதீ<sup>4</sup>யதாம் = to attain equanimity

போ<sup>4</sup>கா<sup>3</sup> மேக<sup>4</sup>விதாநமத்<sup>4</sup>யவிலஸத்ஸௌதா<sup>3</sup>மிநீசஞ்சலா

ஆயுர்வாயுவிக<sup>4</sup>ட்டிதாப்<sup>3</sup>ஜபடலீலீநாம்பு<sup>3</sup>வத்<sup>3</sup>ப<sup>4</sup>ங்கு<sup>3</sup>ரம் |

லோலா யௌவநலாலஸாஸ்தநுப்<sup>4</sup>ரு'தாமித்யாகலய்ய த்<sup>3</sup>ருதம்

யோகே<sup>3</sup> தை<sup>4</sup>ர்யஸமாதி<sup>4</sup>ஸித்<sup>3</sup>த<sup>4</sup>ஸுலபே<sup>4</sup> பு<sup>3</sup>த்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup>ம் வித<sup>4</sup>த்<sup>4</sup>வம் பு<sup>3</sup>தா:<sup>4</sup> || 35 ||
```

Sensual pleasures are as fickle as the flash of lightning in the clouds. Life can collpse as easily as the drop of water on the edge of a lotus leaf swayed by the wind. Fickle are the longings in youth. Quickly realising this, let the wise ones engage their minds in equanimity, attained easily by courage

```
attained easily by courage.
போ கா 3 = enjoyments
மேக 4 விதாநமத் 4ய = in a mass of clouds
விலஸத் = play
ஸௌதா 3 மிநீ = lightning
சஞ்சலா = fleeting quick
ஆயு: = life
வாயு = wind
விக 4 ட்டித = dispersed
அப் 3 ஜ = lotus
படலீ = leaf
லீந = attached
அம்பு 3 வத் = like water
ப 4 ங்கு 3 ரம் = insecure
லோலா = unsteady
```

யௌவந = youth லாலஸா: = desires

```
தநு = body
ப்⁴ரு'தாம் = bearing
இதி = thus
ஆகலய்ய = realising
த்<sup>3</sup>ருதம் = speedily
പോടേ^3 = in union with the Divine
தை⁴ர்ய = patience
ஸமாதி⁴ = equanimity
സിத்³த⁴ = attained
സൗலபേ⁴ = easily
பு³த்³தி⁴ம் = mind/intellect
விக⁴க்⁴வம் = fix
பு<sup>3</sup>தா:4 = wise ones
ஆயு: கல்லோலலோலம் கதிபயதி^3வஸஸ்தா^2யிநீ யௌவந<u>ப</u>நீ:
அர்தா:^2 ஸங்கல்பகல்பா க^4நமையதடி^3த்^3விப்^4ரமா போ^4க^3பூகா:^3 1
கண்டா²ஶ்லேஷோபகூ³ட⁴ம் தத³பி ச ந சிரம் யத்ப்ரியாபி:⁴ ப்ரணீதம்
ப்^3ரஹ்மண்யாஸக்தசித்தா ப^4வத ப^4வப^4யாம்போ^3தி^4பாரம் தரீதும் \parallel 36 \parallel
```

Life undulates like a wave. Youthful beauty lasts a few days. Riches are as short-lived as thoughts. The successive enjoyments are like autumnal lightning flashes. The beloved's embrace round the neck lasts only a moment. Lovingly tie your mind to Brahman to overcome the fear of crossing the ocean of cycles of births and deaths.

```
ஆயு: = life
கல்லோல = big wave
லோலம் = changing
கதிபய = a few
தி<sup>3</sup>வஸ = days
ஸ்தா<sup>2</sup>யிநீ = lasts
யௌவந = youth
ஸ்நீ: = beauty
அர்தா:<sup>2</sup> = wealth
```

```
ஸங்கல்பகல்பா = transient as thought
க⁴நமைய = autumnal
தடி<sup>3</sup>த் = lightning
விப்⁴ரமா = occasional flashes
போ<sup>4</sup>க<sup>3</sup>பூகா:<sup>3</sup> = whole series of enjoyments
கண்டா²ர்லே = around the neck
உபகூ³ட⁴ம் = embrace
தத^3பி = yet
= and
rac{\pi} = not
சிரம் = long
யக் = which
ப்ரியாபி:4 = by the loved ones
ப்ரணீதம் = given
brahmaNi in Brahman
ஆஸக்த = engrossed
சித்தா = mind
ப⁴வத = your
⊔⁴ഖ = existence
⊔⁴⊔ = fear
அம்போ³கி⁴ = ocean
பாரம் = beyond
தரீதும் = to cross over
க்ரு'ச்ச்^2ரேணுமேத்^4யமத்^4யே நியமித்தநுபி:^4 ஸ்தீ^2யதே க^3ர்ப^4வாஸே
காந்தாவிஶ்லேஷது:^3க^2வ்யதிகரவிஷமோ யௌவநே சோபபோ^4க:^3 1
வாமாக$ளுமவஜ்ஞாவிஹஸிதவஸதிர்வ்ரு'த்^3த^4பா^4வோ^5ப்யஸாது:^4
ஸம்ஸாரே ரே மநுஷ்யா வத^3த யதி^3 ஸுக^2ம் ஸ்வல்பமப்யஸ்தி கிஞ்சித் \parallel 37 \parallel
```

Life in the womb involves lying in discomfort amidst unclean surroundings, with the limbs confined. Enjoyments in youth are vitiated by intense sorrow when separated from the beloved. Even old age incurs contempt and derision of women. Oh, men! say, is there even a trace of happiness in

```
such a life?
க்ரு'ச்ச்^2ரேண = with difficulty
அமேத்⁴ய = impure matter
மத்⁴யே = amidst
நியமிததநுபி:4 = with the body cramped
ஸ்தீ²யதே = resides
க³ர்ப⁴வாஸே = in the womb
காந்தா = wife
விர்லேஷ = separation
து:^3க^2 = sorrow
வ்யதிகர = misfortune
விஷம: = difficult
யௌவநே = in youth
\# = and
உபபோ<sup>4</sup>க:<sup>3</sup> = enjoyment
வாமாக்$ணும் = of women
அவஜ்ஞா = contempt
ഖിഞ്ഞസിதഖസதി: = laughing
வ்ரு'த்³த⁴ = old
பா⁴வ: = emotion
அபி = even
அஸாது:4 = undesirable
ஸம்ஸாரே = in the wheel of life
ரே = oh!
மநுஷ்யா = men
ഖத^3த = say
யதி^3 = when
ஸுக<sup>2</sup>ம் = happiness
ത്രഖര്വന് = a little
அபி = even
அஸ்தி = exists
```

கிஞ்சித் = small

```
வ்யாக்⁴ரீவ திஷ்ட²தி ஜரா பரிதர்ஜயந்தீ
ரோகா³ஶ்ச ஶத்ரவ இவ ப்ரஹரந்தி தே³ஹம் ↓
ஆயு: பரிஸ்ரவதி பி⁴ந்நக⁴டாதி³வாம்போ⁴
லோகஸ்ததா²ப்யஹிதமாசரதீதி சித்ரம் ↓ 38↓
```

Like a tigress, fearsome is old age. Illnesses attack the body like enemies. Life flows like water from a leaky vessel. Yet, is it not a wonder that man engages in actions not conducive to well-being?

வ்யாக்⁴ரீவ = like a tigress

திஷ்ட 2 தி = stands

ஜரா = old age

பரிதர்ஜயந்தீ = frightens

ரோகா:³ = diseases

= and

ருத்ரவ = enemies

இவ = like

ப்ரஹரந்தி = attack

தே 3 ஹம் = body

ஆயு: = life

பரிஸ்ரவதி = flows

பி⁴ந்ந = broken

க⁴டாத் = pot

இவ = as if

அம்ப:⁴ = water

லோக: = people

ததா²பி = even then

அஹிதம் = wicked

ஆசரதீதி = perform

சித்ரம் = wonderful

போ 4 கா 3 ப 4 ங்கு 3 ரவ்ரு 2 த்தயோ ப 3 ஹுவிதா 4 ஸ்தைரேவ சாயம் ப 4 வ: தத்கஸ்யேஹ க்ரு 3 தே பரிப் 4 ரமத ரே லோகா: க்ரு 3 தம் சேஷ்டிதை: 1

```
ஆராபாரைதோபராந்திவிரத^3ம் சேத: ஸமாதீ^4யதாம்
காமோத்பத்திவராத்ஸ்வதா^4மநி யதி^3 ஸ்ரத்^3தே^4யமஸ்மத்^3வச: 11 39 11
```

Varied and transient pleasures make up this life. Then why do you wander here exerting yourself incessantly? The bonds of hope arising from desires, with their hundreds of strings, to be appeased to attain equanimity of mind, only faith in the word of the Supreme Abode and mental concentration on it can achieve it.

```
போ<sup>4</sup>கா<sup>3</sup> = enjoyments
ப⁴ங்கு³ர = transient
வ்ரு'த்தய: = nature
ப³ஹுவிதா:⁴ = various
தை: = by them
ஏவ = only
சாயம் = and this
⊔⁴ഖ: = world
தத் = that
கஸ்ய = of which
இன = here
க்ரு'தே = do
பரிப்⁴ரமக = wander
c_{\sigma} = oh!
லோகா: = people
க்ரு'தம் = done
சேஷ்டிதை: = exerting
ஆரா = desire
பார = noose
ஶ்த = hundred
உபராந்தி = peace
விஶ்த^3ம் = disturbing
சேத: = mind
ஸமாதீ⁴யதாம் = for equanimity
```

```
காம = desire
உத்பத்திவராத் = arising from
ஸ்வதா⁴மநி = in its Supreme Foundation
யதி³ = if
ர்ரத்³தே⁴யம் = faith
அஸ்மத்³ = our
வச: = word
ப்³ரஹ்மேந்த்³ராதி³மருத்³க³ணும்ஸ்த்ரு'ணகணுந்யத்ர ஸ்தி²தோ மந்யதே
யத்ஸ்வாதா³த்³விரஸா ப⁴வந்தி விப⁴வாஸ்த்ரைலோக்யராஜ்யாத³ய: l
போ⁴க:³கோ$பி ஸ ஏக ஏவ பரமோ நித்யோதி³தோ ஜ்ரு'ம்ப⁴தே
போ⁴ ஸாதோ⁴ கூஅபை⁴ங்கு³ரே ததி³தரே போ⁴கே³ ரதிம் மா க்ரு'தா:² ll 40 ll
```

Where Brahma, Indra, and other hosts of gods appear as worth as little as blades of grass; where taste is lost for the greatest possessions, like the sovereignty over the three worlds; such is the unique enjoyment of Brahman, eternal, supreme, and immutable. Oh Pure One! indulge not in any pleasure that lasts no more than a moment.

```
ப்<sup>3</sup>ரஹ்மா = Brhama
இந்த்<sup>3</sup>ர = Indra
ஆதி<sup>3</sup> = and other
மருத்<sup>3</sup>க<sup>3</sup>ணுந் = hosts of gods
த்ரு'ணகணுந் = like blades of grass
யத்ர = where
ஸ்தி<sup>2</sup>த: = stand
மந்யதே = consider
யத் = which
ஸ்வாதா<sup>3</sup>த்<sup>3</sup> = tasting
விரஸா = tatsteless
ப⁴வந்தி = become
விப⁴வா: = sovereignty
த்ரைலோக்ய = three worlds
```

```
ராஜ்ய = rulership
ஆத³ய: = and other wealth
போ<sup>4</sup>க:<sup>3</sup> = enjoyments
கோSபி = who even
 = he 
ஏக = one
ஏவ = only
பரம: = supreme
நித்யோதி^3த: = immutable
ஜ்ரு'ம்ப⁴தே = increases
C_{\text{LIII}^4} = \text{oh!}
ஸாகோ⁴ = saint!
கூதணப⁴ங்கு³ரே = transitory
ததி^3தரே = that other
போ4கே<sup>3</sup> = enjoyment
ரதிம் = pleasures
மா = do not
க்ரு'கா:^2 = engross
காலமஹிமாநுவர்ணநம்
ஸா ரம்யா நக^3ரீ மஹாந்ஸ ந்ரு'பதி: ஸாமந்தசக்ரம் ச தத்
பார்ஶ்வே தஸ்ய ச ஸா வித^3க்^3த^4பரிஷத்தாஶ்சந்த்^3ரபி^3ம்பா^3நநா: 1
உத்^3வ்ரு^3த்த: ஸ ச ராஜபுத்ரநிவஹஸ்தே ப^3ந்தி^3நஸ்தா: கதா:^2
ஸா்வம் யஸ்ய வரா\mathfrak{g}^3கா^3த்ஸ்ம்ரு^2திப\mathfrak{g}^2ம் காலாய தஸ்மை நம\mathfrak{g} 41 \mathfrak{l}
```

Description of the Glory Of Time:

Salutations to Time! Under your sway all these passed away to form mere memories: that enchanting city, that great king surrounded by his vassals and clever advisers by his side, beauties with moon-like faces, headstrong princes, and flattering court-musicians!

5.5. = time

```
மஹிமா = glory
அநுவர்ணநம் = description
```

```
ரை = that
ரம்யா = enchanting
நக^3ரீ = city
மஹாந்ஸ = that great
ந்ரு'பதி: = king
ஸாமந்தசக்ரம் = surrounded by
= and
தத் = that
பார்ஶ்வே = side
தஸ்ய = his
= and
ரை = that
வித^3க்^3த^4 = crafty
பரிஷத்தா: = counsellors
சந்த்<sup>3</sup>ர = moon
பி^3ம்ப^3 = disk
ஆநநா: = faces
உத்^3வ்ரு^2த்த: = wayward
 = he 
= and
ராஜபுத்ரநிவஹஸ்தே = wayward princes
ப^3ந்தி^3நஸ்தா: = courtiers
கதா:<sup>2</sup> = songs
ஸர்வம் = all
யஸ்ய = whose
வராத் = influenced
அகா^3த் = went
ஸ்ம்ரு'தி = memory
பத^2ம் = way
காலாய = Father Time
தஸ்மை = to him
```

நம: = salutations

```
யத்ராநேக: க்வசித^3பி க்^3ரு^3ஹே தத்ர திஷ்ட^2த்யதை^2கோ யத்ராப்யேகஸ்தத^3நு ப^3ஹவஸ்தத்ர நைகோ^3பி சாந்தே ^3இத்த^2ம் நேயௌ ரஜநிதி^3வஸௌ லோலயந்த்^3வாவிவாக்ஷௌ கால: கல்யோ பு^4வநப^2லகே க்ரீட^3தி ப்ராணிமாரை: ^1 42 ^1
```

Where in some home there were many occupants, now there is only one; where there was one or successively many, none is left in the end. Thus does Time expertly play the game on the checker-board of this world, with creatures as the pieces to be moved, and throwing the dice of days and nights.

```
யத்ர =where
அநேக: = many
க்வசித³பி = in some
க்<sup>3</sup>ரு'ஹே = home
தத்ர = there
திஷ்ட^2தி = stands
அத^2 = now
ஏக: = one
யக்ர = where
அபி = even
ஏக: = one
தத³நு = afterward
ப<sup>3</sup>ஹவ: = many
தத்ர = there
r_5 = not
ஏக: = one
அபி = even
= and
அந்தே = in the end
இத்த<sup>2</sup>ம் = thus
நேயௌ = these two
ரஜநிதி^3வஸௌ = night and day
```

```
லோலயந் = throws

த்³வாவிவாக்ஷௌ = the two dice

கால: = time

கல்ய: = clever, dextrous

பு⁴வநப²லகே = checkerboard of life

க்ரீட³தி = plays

ப்ராணிமாரை: = with creatures

ஆதி³த்யஸ்ய க³தாக³தைரஹரஹ: ஸங்கூஃயதே ஜீவிதம்

வ்யாபாரைர்ப³ஹுகார்யபா⁴ரகு³ருபி:⁴ காலோ$பி ந ஜ்ஞாயதே !

த்³ரு'ஷ்ட்வா ஜந்மஜராவிபத்திமரணம் த்ராஸம்ச நோத்பத்³யதே

பீத்வா மோஹமயீம் ப்ரமாத³மதி³ராமுந்மத்தபூ⁴தம் ஜக³த் !! 43 !!
```

With the sun rising and setting daily, life ebbs away, and Time passes unknowingly under the heavy burden of various activities. Watching birth, ageing, suffering, and death, no distress is felt, for the world has become insane by drinking the intoxicating wine of infatuation.

```
ஆதி^3த்யஸ்ய = of the sun
க^3தாக^3தை: = going and coming
அஹரஹ: = day after day
ஸங்கூதீயதே = shortens
ஜீவிதம் = life
வ்யாபாரை: = affairs
ப³ஹுகார்ய = many duties
பா⁴ர = burden
கு<sup>3</sup>ருபி:<sup>4</sup> = heavy
காலோ5பி = even time
rac{1}{1} = not
ஜ்ஞாயதே = not felt
த்<sup>3</sup>ரு'ஷ்ட்வா = seeing
ஐந்ம = birth
ஜரா = old age
விபத்தி = calamity
```

```
மரணம் = death

த்ராஸ: = fear

ச = and

நோத்பத்³யதே = not produce

பீத்வா = drinking

மோஹமயீம் = producing delusion

ப்ரமாத³ = stupefying

மதி³ராம் = wine

உந்மத்த = mad

யூ*தம் = become

ஜக³த் = world

ராத்ரி: ஸைவ புந: ஸ ஏவ தி³வஸோ மத்வா முதா⁴ ஜந்தவோ

தா⁴வந்த்யுத்³யமிநஸ்ததை²வ நிப்⁴ரு'தப்ராரப்³த⁴தத்தத்க்ரியா: I

வ்யாபாரை: புநருக்தயூ⁴த விஷயைரித்த²ம்விதே⁴நாமுநா

ஸம்ஸாரேண கத³ர்கி²தா வயமனோ மோஹாந்ந லஜ்ஜாமனே II 44 II
```

Watching the night following the day, creatures still vainly persist in running busily with various actions motivated by desires. Such repetitious actions, alas! born of desires bring us no shame, keeping us deluded in the revolving cylces of births and deaths.

```
ராத்ரி: = night
ஸைவ = that even
புந: = again
ஸ = that
ஏவ = even
தி³வஸ: = day
மத்வா = seeing
முதா⁴ = vainly
ஜந்தவ: = creatures
தா⁴வந்தி = run
உத்³யமிந: = persistently
ததை²வ = similarly
```

```
நிப்⁴ரு'த = set in motion
ப்ராரப்³த⁴ = results of past deeds
தத்தத்க்ரியா: = various activities
வ்யாபாரை: = by actions
புநருக்தபூ⁴த = repeatedly
விஷயை: = by desires
இத்த²ம்விதே⁴ந = thus
அமுநா = by us
ஸம்ஸாரேண = by the revolving wheel of life
கத^3ர்தி^2தா = by what reason
வயமனு: = we alas
மோஹாந்ந = not deluded
லஜ்ஜாமஹே = ashamed
ந த்^4யாதம் பத^3மீர்வரஸ்ய விதி^4வத்ஸம்ஸாரவிச்சி^2த்தயே
ஸ்வர்க^3த்^3வாரகவாடபாடநபடுர்க^4ர்மோ^5பி நோபார்ஜித: ^1
நாரீ பீநபயோக⁴ரோருயுக³ளம் ஸ்வப்நே5பி நாலிங்கி³தம்
மாது: கேவலமேவ யௌவநவநச்சே^2தே^3 குடா^2ரா வயம் \parallel 45 \parallel
```

To break away from the bondage of this world, we have not meditated on the Lord's feet; nor have we performed rituals to acquire merits enough to open heaven's gates. Nor, even in our dreams, have we embraced a woman with full-grown breasts. We have, by being born, only served the purpose like an axe to to cut the bloom of our mother's youth.

```
ந = not

த்<sup>4</sup>யாதம் = meditated on

பத<sup>3</sup>மீஶ்வரஸ்ய = the Lord's feet
விதி<sup>4</sup>வத் = in prescribed form

ஸம்ஸார = wheel of life
விச்சி<sup>2</sup>த்தயே = for destroying the (bondage) of the world

ஸ்வர்க<sup>3</sup> = heaven

த்<sup>3</sup>வாரகவாட = panels of the door
```

```
பாடநபடு: = dextrous in breaking open
கு⁴ா்ம: = merit
அபி = even
நோபார்ஜித: = not accumulated
நாரீ = woman
பீரு = rounded
பயோத⁴ர: = breasts
யுக³ளம் = pair
உரு = thigh
ஸ்வப்நே5பி = even in dream
நாலிங்கி^3தம் = embraced
மாது: = mother
கேவலம் = essentially
ஏவ = only
யௌவந = youth
ഖந = garden
ச்சே<sup>2</sup>தே = destroying
குடா<sup>2</sup>ரா = hatchet
வயம் = we
நாப்⁴யஸ்தா ப்ரதிவாதி³வ்ரு'ந்த³த³மநீ விக்³யா விநீதோசிதா
க^2ட்^3கா^3க்^3ரை: கரிகும்ப^4பீட^2த^3லரைர்நாகம் ந நீதம் யரு: 1
காந்தாகோமலபல்லவாத^4ரரஸ: பீதோ ந சந்த்^3ரோத^3யே
தாருண்யம் க^3தமேவ நிஷ்ப^2லமஹோ ^3மாலயே க^3பவக் \parallel 46 \parallel
```

Not having studied and acquired adequate knowledge to defeat scholarly debaters; not having gained heaven-high fame, like wielding the sword strongly enough to knock down an elelphant's head; nor kissed at moonrise the tender lips of a woman! Alas! all youth has slipped by fruitlessly, like a lamp in a deserted house.

```
நாப்⁴யஸ்தா = not studied
ப்ரதிவாதி³ = debaters
வ்ரு'ந்த³த³மநீ = conquering groups
```

```
வித்<sup>3</sup>யா = knowledge
விநீதோசிதா = properly acquired
க^2ட்^3கா^3க்^3ரை: = by the sword-points
கரி = elephant
கும்ப^4பீட^2 = temples
_{5}ல் நை: = smashing
நாகம் = heaven
_{\rm fb} = not
நீதம் = taken
шит: = success
காந்தா = woman
கோமல = tender
பல்லவாத⁴ர = bud-like lower lips
ரஸ: = juice secreting from
பீத: = drunk
r_5 = not
சந்த்^3ரோத^3யே = at moon-rise
தாருண்யம் = youth
க^3தம் = gone
ஏவ = indeed
நிஷ்ப²லமனோ = fruitless, alas
ரூூந்யாலயே = deserted home
தீ<sup>3</sup>பவத் = like a lamp
வித்^3யா நாதி^4க^3தா கலங்கரஹிதா வித்தம் ச நோபார்ஜிதம்
ஶுஶ்ருஷாபி ஸமாஹிதேந மநஸா பித்ரோர்ந ஸம்பாகி^3தா  ▮
ஆலோலாயதலோசநா: ப்ரியதமா: ஸ்வப்நே\mathbf{S}பி நாலிங்கி^3தா:
காலோ\mathsf{S}யம் பரபிண்ட^3லோலுபதயா காகைரிவ ப்ரேர்யதே \mathsf{II} 47 \mathsf{II}
```

Faultless knowledge has not been gained, nor riches acquired; nor served the parents devotedly; nor, even in dreams, embraced the beloved with her dancing eyes; whole life has been spent, like greedy crows, in subordination to others.

```
வித்<sup>3</sup>யா = knowledge
நாதி⁴க³தா = not mastered
கலங்கரஹிதா = faultless
விக்கம் = wealth
= and
நோபார்திதம் = not earned
யும்ருஷாபி = even service
ஸ்மாஹிதேந = with due concern
மநஸா = mentally
பித்ரோர்ந = not to parents
ஸம்பாதி^3தா = rendered
ஆலோலாயதலோசநா: = dancing eyes
ப்ரியதமா: = beloved
ஸ்வப்நே5பி = in dream even
நாலிங்கி^3தா: = not embraced
காலோ5யம் = this time
பரபிண்ட<sup>3</sup>லோலுபதயா = greed for others' food
காகைரிவ = like crows
ப்ரேர்யதே = motivates
வயம் யேப்⁴யோ ஜாதாஶ்சிரபரிசிதா ஏவ க^2லு தே
ஸமம் யை: ஸம்வ்ரு'த்^3தா:^4 ஸ்ம்ரு'திவிஷயதாம் தே^3பி க^3மிதா: ^1
இதா^3நீமேதே ஸ்ம: ப்ரதிதி^3வஸமாஸந்நபதநா
க^3தாஸ்துல்யாவஸ்தா^2ம் ஸிகதிலநத^3தீரதருபி:^4 \parallel 48 \parallel
```

Those who begot us have passed on into eternity. Those with whom we grew up have also become parts of memory only. Now with every passing day our condition is akin to the trees on the sandy banks of a river.

```
வயம் = we
யேப்4ய: = from whom
ஜாதா: = born
சிரபரிசிதா = known to Eternity(dead)
ஏவ = thus
```

```
தே = they
ஸமம் = together
யை: = with whom
ஸம்வ்ரு'த்³தா:⁴ = brought up
ஸ்ம்ரு'திவிஷயதாம் = subjects of memory
தேSபி = they also
க³மிதா: = have become
இதா^3நீமேதே = now these
ஸ்ம: = have
ப்ரதிதி^3வஸம் = everyday
ஆஸந்நபதநா = coming near the end
க<sup>3</sup>தா: = becoming
துல்ய = similar
அவஸ்தா<sup>2</sup>ம் = condition
സിക്കിல = sandy
நத^3 = river
தீர = banks
தருபி:⁴ = trees
ஆயுர்வர்ஷஶதம் ந்ரு'ணும் பரிமிதம் ராத்ரௌ தத^3ர்த^4ம் க^3தம்
தஸ்யார்த⁴ஸ்ய பரஸ்ய சார்த⁴மபரம் பா^3லத்வவ்ரு^3த^4த்வயோ: 1
ரேஷம் வ்யாதி⁴வியோக^3து:^3க^2ஸஹிதம் ஸேவாதி^3பி⁴ர்நீயதே
ஜீவே வாரிதரங்க^3சஞ்சலதரே ஸௌக்^2யம் குத: ப்ராணிநாம் \parallel 49 \parallel
```

Men's life-span is limited to a hundred years. Half of it is spent in the darkness of nights. Of the remaining half, half is spent in childhood and old age; and the rest illnesses, bereavements, and vexatious service of others. Where is the happiness for creatures whose life is as fickle as the ripples of water?

```
ஆயு: = life
வர்ஷ = years
ஶதம் = 100
```

```
ந்ரு'ணும் = humans
பரிமிதம் = limited
ராத்ரௌ = nights
தத³ர்த⁴ம் = half
க^3தம் = spent
தஸ்ய = of that
அர்த்⁴யஸ்ய = half
பரஸ்ய = other
= and
அர்த⁴ம் = half
அபரம் = again
பா<sup>3</sup>லத்வ = childhood
வ்ரு'த்³த⁴த்வயோ: = in old age
மேஷம் = remainder
வ்யாதி⁴ = illness
வியோக<sup>3</sup> = separation
து:^3க^2 = sorrow
ஸ்ஹிதம் = along with
ஸேவாதி³பி:⁴ = serving others
நீயதே = takes
ഇ്പേ = in life
வாரி = water
தரங்க<sup>3</sup> = ripples
சஞ்சலதரே = fluctuating rapidly
ஸௌக்<sup>2</sup>யம் = happiness
குத: = where
ப்ராணிநாம் = of creatures
கூதணம் பா<sup>3</sup>லோ பூ⁴த்வா கூதணமபி யுவா காமரஸிக:
க்ஷணம் வித்தைர்ஹீந: க்ஷணமபி ச ஸம்பூர்ணவிப⁴வ: l
ஜராஜீர்^2ணரங்கை^3ர்நட இவ வலீமண்டி^3ததநு:
நர: ஸம்ஸாராந்தே விஶாதி யமதா^4நீயவநிகாம் \parallel 50 \parallel
```

For a moment like a child, for another moment a lascivious youth; one moment a pauper, another a wealthy person; at the end of life, the body worn out by age and covered with wrinkles, man enters the abode of Death like an actor exiting the stage.

```
கூணம் = moment
ப\mathbb{I}^3ல: = child
பூ⁴த்வா = becoming
கூதணம்பி = again for a moment
யுவா = youth
காமரஸிக: = lustful
கூதணம் = moment
வித்தைர்ஹீந: = devoid of riches
கூஅணம்பி = momentarily again
\# = and
സഥ്പ്യന്ത്തഖി⊔⁴ഖ: = full of wealth
ஜரா = old age
ஜீர்ண: = worn out
அங்கை:^3 = body
நட = actor
இவ = as if
อเลง = wrinkle
மண்டி<sup>3</sup>த = covered
தநு: = body
நர: = human
ஸம்ஸாராந்தே = at the end of life
விருதி = enters
யமதா⁴நீ = death's abode
யவநிகாம் = ??
யதிந்ரு'பதிஸம்வாத^3வர்ணநம் = ??
த்வம் ராஜா வயமப்யுபாஸிதகு^3ருப்ரஜ்ஞாபி^4மாநோந்நதா:
க்^2யாதஸ்த்வம் விப^4வைர்யராம்ஸி கவயோ தி^3க்ஷு ப்ரதந்வந்தி ந: \mathbf{l}
```

6 Description of a dialogue between an ascetic and a king: You are a king; we also, through service to our Teacher, have been uplifted in wisdom. You are famous by your wealth; our successes are broadcast in all directions by the learned. Thus, there is a great difference between us regarding honor and wealth. If you are indifferent towards us, we also are perfectly dispassionate towards you.

```
யதி = ascetic
ந்ரு'பதி = king
ஸம்வாத<sup>3</sup> = dialogue
வர்ணநம் = description
த்வம் = you
ராஜா = king
வயம் = we
அபி = also
உபாஸித = serving
கு<sup>3</sup>ரு = teacher
ப்ரஜ்ஞா = wisdom
அபி⁴மாந = pride
உந்நதா: = elevated
க்^2யாதஸ்த்வம் = famous, you
ഖി⊔⁴ബെா്ധ്യസ്ക്കി = by wealth and success
கவய: = the learned
தி³கூு = in all directions
ப்ரதந்வந்தி = spread
ந: = our
இத்த<sup>2</sup>ம் = thus
மாந = honor
த⁴ந = riches
அதிதூ³ரம் = great
```

```
உப⁴யோ: = two
அபி = even
ஆவயோ: = of us
அந்தரம் = difference
யதி^3 = if
அஸ்மாஸ= to us
பராங்முக:<sup>2</sup> = disregard
அസി = you
வயம் = we
அபி = also
ஏகாந்தத: = perfectly
நி:ஸ்ப்ரு'ஹா: = indifferent
அர்தா^2நாமீஶிஷே த்வம் வயமபி ச கி^3ராமீஶ்மஹே யாவத^3ர்த^2ம்
ஶூரஸ்த்வம் வாதி^3த^3ர்பவ்யுபஶமநவிதா^4வக்ஷயம் பாடவம் ந: 1
ஸேவந்தே த்வாம் த⁴நாட்⁴யா மதிமலறைதயே மாமபி ர்ரோதுகாமா
மய்யப்யாஸ்தா^2 ந தே சேத்த்வயி மம நிதராமேவ ராஜந்நநாஸ்தா^2 \parallel 52 \parallel
```

You are the master of wealth; we are also masters of words. You are brave; we are ever skilful in subduing the pride of debaters. The rich serve you; we are served by those who would study scriptures to purify the mind. If you show no regard for me, I have none for you either. அர்தா²நாமீஶிஷே = lordship over wealth த்வம் = you வயம்பி = we also ச = and கி³ராமீஶ்மஹே = lords of speech யாவத³ர்த²ம் = in all senses ஶூரஸ்த்வம் = hero, you are வாதி³ = debaters த³ர்ப = pride வ்யுப்சும்நவிதௌ⁴ = subduing அக்ஷயம் = unfailing

```
பாடவம் = skill
ரு: = our
ஸேவந்தே = serve
த்வாம் = you
த⁴நாட்⁴யா = wealthy
மதி = mind
மல = impurities
ஹதயே = to destroy
மாமபி = me too
ஶ்ரோதுகாமா = desirous of learning
mayi in me
ച്ചഥ = also
ஆஸ்தா^2 = \text{regard}
r_5 = not
தே = to you
சேத் = if it be
த்வயி = in you
மம = my
நிதராம் = absolutely
ஏவ = quite
ராஜந் = o king
நநாஸ்தா^2 = no regard
வயமினு பரிதுஷ்டா வல்க2லஸ்த்வம் து^3கூ2ல:
ஸம் இவ பரிதோஷோ நிர்விஶேஷோ விஶேஷ: I
ஸ து ப⁴வது த³ரித்³ரோ யஸ்ய த்ரு'ஷ்ணு விஶாலா
மநஸி ச பரிதுஷ்டே கோ\mathbf{5}ர்த^2வாந்கோ த^3ரித்^3ர: \parallel 53 \parallel
```

We are content to wear tree-barks for clothes, and you with rich dresses; but the contentment is alike, and the difference is not significant. He whose desires are numerous is indeed poor. If contentment is in the mind, then who is rich or poor?

வயம் = we

```
இஹ = here
பரிதுஷ்டா = satisfied
வல்கலே: = tree-bark as clothes
க்வம் = you
து³கூலே: = rich dresses
மை = similar
இவ = as if
பரிதோஷ: = satisfaction
நிர்விஶேஷ: = no difference
ഖിഗ്നേഷ: = difference
m = he
து = indeed
ப⁴வது = is
த^3ரித்^3ர: = poor
த்ரு'ஷ்ண = desire
விஶாலா = great
மநஸி = in mind
= and
பரிதுஷ்டே = contented
கோ\mathsf{S}ர்த^2வாந்க: = who rich, who
கு<sup>3</sup>ரிக்<sup>3</sup>ர: = poor
\mathsf{L}^2லமலமருநாய ஸ்வாது^3 பாநாய தோயம்
கூடுதிரபி ரயநார்த^2ம் வாஸஸே வல்கலம் ச\, \,
நவத⁴நமது⁴பாநப்⁴ராந்தஸர்வேந்த்<sup>3</sup>ரியாணும்
அவிநயமநுமந்தும் நோத்ஸஹே து^3ர்ஜநாநாம் \parallel 54 \parallel
```

Enough for us are fruits for food, tasty water to drink, the earth for a bed, and tree-barks for dress. I have no taste for the immodesty of the wicked, deluded by drinking the wine of wealth.

```
ப^2லமலமரநாய = fruits to eat ஸ்வாது^3 = tasteful பாநாய = to drink
```

```
தோயம் = water
கூடிதிரபி = also earth
ரையநார்த^2ம் = to sleep on
ഖாസസേ = to dress
வல்கலம் = tree-barks
= and
நவ = new
த⁴ந = riches
மது⁴பாந =drinking intoxicant wine
ப்⁴ராந்த =deluded
ஸர்வேந்த்^3ரியாணும் = all senses
அவிநயம் = disrespect
அநுமந்தும் = to approve
r_5 = not
உத்ஸஹே = enthused
து^{3}ர்ஜநாநாம் = of the wicked
அஶீமஹி வயம் பி⁴க்ஷாமாஶாவாஸோ வஸீமஹி ▮
ஶயீமஹி மஹீப்ரு'ஷ்டே^2 குர்வீமஹி கிமீஶ்வரை: 𝑢 55 𝑢
lie down on the earth for a bed; why bother with the rich?
அரீமஹி = let us eat
```

We shall eat from the begging of alms; we shall wear the sky for clothing;

```
வயம் = we
பி⁴கூதாம் = alms
ஆராவாஸ: = the sky for clothing
ഖബ്ഥണ്ടി = let us dress
ஶயீமஹி = let us sleep
மஹீப்ரு'ஷ்டே^2 = on the earth
குர்வீமஹி = shall we have to do
கிம் = what
ஈர்வரை: = with the rich
ந நடா ந விடா ந கா<sup>3</sup>யகா
```

```
ந ச ஸப்⁴யேதரவாத³சுஞ்சவ: l
ந்ரு'பமீகூடிதுமத்ர கே வயம்
ஸ்தநபா⁴ராநமிதா ந யோஷித: ll 56 ll
```

We are not actors, nor jesters, nor singers, nor experts in debating in court, nor courtesans, to wish to meet the king.

```
_{\rm fb} = not
நடா = actors
_{\rm fb} = not
விடா = jesters
r_5 = not
க^3யக^3யக^3 = singers
r_5 = not
= and
ஸப்⁴யேதரவாத³சுஞ்சவ: = experts in disputations
ந்ரு'பம் = king
ஈகூதிதும் = seeing
அத்ர = here
கே = who
வயம் = we
ஸ்தநபா⁴ராநமிதா = seductive mistresses
_{\mathbb{D}} = not
யோஷித: = desiring
விபுலஹ்ரு'த^3யைரீரைரேதஜ்ஜக^3ஜ்ஜநிதம் புரா
வித்⁴ரு'தமபரைர்த³த்தம் சாந்யைர்விஜித்ய த்ரு'ணம் யதா² l
இஹ ஹி பு⁴வநாந்யந்யே தீ⁴ராஶ்சதுர்த³ஶ பு⁴ஞ்ஜதே
கதிபயபுரஸ்வாம்யே பும்ஸாம் க ஏஷ மத^3ஜ்வர: 11 57 11
```

In days of yore, these kingdoms were created by kings with generous hearts, ruled by others, and conquered or squandered like straw by still others. Some heroes even now enjoy everything in the universe. Why then this inordinate pride of ruling over a few towns?

```
ഖിപ്പര = great
ஹ்ரு'த³யை: = hearted
ஈரை: =by the kings
ஏதத் = this
ஜக<sup>3</sup>த் = world
ஜநிதம் = made
புரா = in ancient times
வித்⁴ரு'தம் = ruled
அபரை: = by others
த³த்தம் = given away
= and
அந்யை: = by others
விஜித்ய = conquered
த்ரு'ணம் = like grass
யதா^2 = just as
இன = here
ஹி = indeed
பு⁴வநாநி = worlds
அந்யே = others
தீ⁴ரா: = heroes
சதுர்த^3ரை = fourteen
பு⁴ஞ்ஜதே = enjoy
கதிபய = for what then
புர = towns
ஸ்வாம்யே = sovereignty over
பும்ஸாம் = men
 = who 
ஏஷ = this
மத<sup>3</sup> = arrogance
```

அபு⁴க்தாயாம் யஸ்யாம் க்ஷணமபி ந ஜாதம் ந்ரு'பரை:

ஜ்வர: = feverish

```
பு⁴வஸ்தஸ்யா லாபே⁴ க இவ ப^3ஹுமாந: கூடிதிப்⁴ரு'தாம் \mathbf{I} தத^3ம்ஶாஸ்யாப்யம்ஶே தத^3வயவலேஶே\mathbf{S}பி பதயோ விஷாதே^3 கா்தவ்யே வித^3த^4தி ஜடா:^3ப்ரத்யுத முத^3ம் \mathbf{II} 58 \mathbf{II}
```

The earth has not been left unenjoyed, even for a moment, by hundreds of rulers. Will its acquisition then bring any honor to any king? The dull-witted, instead of grieving, are joyous in owning even the most trifling fraction of it.

```
அபு⁴க்தாயாம் = not enjoyed
யஸ்யாம் = whose
கூணம்பி = even a moment
r_5 = not
ஜாதம் = made
ந்ரு'பயத: = hundreds of kings
பு⁴வ: = world
தஸ்யா = its
லாபே⁴ = gaining
க = who
இவ = as if
ப³ஹுமாந: = high honor
கூதிதிப்⁴ரு'தாம் = earth
தத் = that
அம்ருஸ்ய = of a portion
அபி = even
அம்ஶே = portion
தத் = that
அഖധഖ = limb
லேஶே = part
அபி = even
பகுய: = fallen
விஷாதே^3 = in grief
கா்தவ்யே = in duty
வித^3த^4தி = give
```

```
ஜடா:^3 = stupid ப்ரத்யுத = on the contrary முத^3ம் = joy ம்ரு'த்பிண்டோ^3 ஜலரேக^2யா வலயித: ஸர்வோ^3ப்யயம் நந்வனு: ஸ்வாம்ஶீக்ரு'த்ய தமேவ ஸங்க^3ரயதை ராஜ்ஞாம் க^3ளே பு^4ஞ்ஜதே ^1 தே த^3த்^3யுர்த^3த^3தோ^5த^2வா கிமபரம் கூஷுத^3ரா த^3ரித்^3ரா ப்^4ரு'ரமம் தி^4க்^3தி^4க்தாந்புருஷாத^4மாந்த^4நகளுந்வாஞ்ச^2ந்தி தேப்^4யோ^5பி யே ^1 59 ^1
```

The earth is a mere clod rimmed by water. Even the whole of it is but an atom. Hosts of kings enjoy it after fighting for it a hundred times. With their paltry and mean minds they may or do give; for it is not strange to them. But despicable are the men who would beg from them petty riches.

```
ம்ரு'த் = clay
பிண்ட:<sup>3</sup> = lump
ഇல = water
ரேக^2யா = by a ring of
ഖலധിத: = surrounded by
ஸர்வ: = all
அபி = even
அயம் = this
நநு = not even
அணு: = an atom
ஸ்வாம்ஶீக்ரு'த்ய = fractioned it themselves
கம் = that
ஏவ = too
ஸங்க<sup>3</sup>ர = battle
யதை = hundreds
ராஜ்ஞாம் = of kings
_{\text{5}} = many
ப⁴ஞ்ஜகே = enjoy
தே = they
த<sup>3</sup>த்<sup>3</sup>யு: = may give
```

```
த^3த^3த: = do give
அத^2வா = or
கிம் = what
அபரம் = else
க்ஷுத்^3ரா = cheap
த^3ரித்^3ரா = poor
ப்⁴ரு'யம் = strange
தி^4க்^3தி^4க்தாந் = contemptible
புருஷ = men
அத⁴மாந் = mean
த⁴நகணுந் = paltry coins
வாஞ்ச^2ந்தி = beg
தேப்⁴ய: = on them
அபி = also
\mathcal{C}_{\text{III}} = \text{who}
ஸ ஜாத: கோ5ப்யாஸீந்மத³நரிபுணு மூர்த்⁴நி த⁴வளம்
கபாலம் யஸ்யோச்சைர்விநிஹிதமலங்காரவித⁴யே l
ந்ரு'பி:⁴ ப்ராணத்ராணப்ரவணமதிபி:⁴ கைஶ்சித<sup>3</sup>து⁴நா
நமத்^3பி:^4 க: பும்ஸாமயமதுலத^3ர்பஜ்வரப^4ர: 𝑢 60 𝑢
```

His birth is worthwhile indeed, whose death provides his white skull as an ornament on the head of Shiva, Cupid's enemy. Men engrossed in protecting their own lives, flatter others showing immoderate pride, to what purpose?

```
ஸ = he
ஜாத: = born
க: = who
அபி = even
ஆஸீத் = placed
மத³நரிபுணு = by Shiva(enemy of Madana/Cupid)
மூர்த்⁴நி = on the head
த⁴வளம் = white
```

```
கபாலம் = skull
யஸ்ய = whose
உச்யை: = high
விநிஹிதம் = held
அலங்காரவித⁴யே = like an ornament
ந்ரு'பி:⁴ = by men
ப்ராண = life
த்ராண = limb
ப்ரவண = preserving
மதிபி:⁴ = by those who think of
கைஶ்சித்^3 = by them
அது⁴நா = nowadays
நமத்³பி:⁴ = adored
க: = who
பும்ஸாம் = person
அயம் = this
அதுல = incomparable
\mathfrak{G}^3ர்ப = pride
ஜ்வர =fever
⊔⁴п: = afflicted with
மந:ஸம்போ^3த⁴நநியமநம் oldsymbol{I}
பரேஷாம் சேதாம்ஸி ப்ரதிதி³வஸமாராத்⁴ய ப³ஹுதா⁴
ப்ரஸாக^3ம் கிம் நேதும் விஶாலி ஹ்ரு^2க^3ய க்லேஶகலிதம் l
ப்ரஸந்நே த்வய்யந்த: ஸ்வயமுதி^3தசிந்தாமணிக^3ணே
விவிக்த: ஸங்கல்ப: கிமபி^4லஷிதம் புஷ்யதி ந தே \parallel 61 \parallel
```

Control of Mind by Wisdom:

Winning the favors of others is hard; why then does your heart seek to appease the minds of others? With inward tranquillity and abstaining from social intercourse, wise thought will arise in you spontaneously; and should you wish for anything what will you not acquire?

LDIE: = mind

```
ஸம்போ³த⁴ந = inculcating wisdom
நியமநம் = control
பரேஷாம் = of others
சேதாம்ஸி = minds
ப்ரதிதி^3வஸம் = every day
ஆராத்⁴ய = supplicating
ப³ஹுதா⁴ = in various ways
ப்ரஸாத^3ம் = grace
கிம் = why
நேதும் = to secure
ഖിഗ്നസി = enter
ஹ்ரு'த^3ய = heart
க்லேருகலிதம் = fraught with pain
ப்ரஸந்நே = contented
த்வய்யந்த: = in your inner self
ஸ்வயம் = by itself
உதி<sup>3</sup>த =arising
சிந்தாமணி = gems of thoughts
க<sup>3</sup>ண: = many
விவிக்த: = in solitude
സെங்கல்ப: = wish
கிம் = whatever
அபி⁴லஷிதம் = wished for
புஷ்யதி = nurture
r_5 = not
தே = they
பரிப்⁴ரமஸி கிம் (முதா⁴ க்வசந சித்த விர்ராம்யதாம்
ஸ்வயம் ப⁴வதி யத்<sup>3</sup>யதா<sup>2</sup> ப⁴வதி தத்ததா<sup>2</sup> நாந்யதா<sup>2</sup> J
அதீதமநநுஸ்மரந்நபி ச பா⁴வ்யஸங்கல்பயந்
நதர்கிதஸமாக^3மாநநுப^4வாமி போ^4கா^3நஹம் <math> \parallel 62 \parallel
```

Oh Mind! Why do you wander about in vain? Rest somewhere. Whatever happens is

bound to happen, of itself, not otherwise. Thus not recalling the past, nor planning for the future, I experience the joys that come, without question.

```
பரிப்⁴ரமஸி = wander
கிம் = why
முதா⁴ = mind
க்வசந = somewhere
சித்த = mind
விர்ராம்யதாம் = for rest
ஸ்வயம் = yourself
யத்^3யதா^2 = whatever
ப⁴வதி = happens
தத்ததா^2 = that thus
நாந்யதா<sup>2</sup> = not otherwise
அதீத = past
மந்நுஸ்மரந்நபி = mental memories recalled
= and
பா⁴வ்ய = future
ஸங்கல்பயந் = desiring
நதர்கித = without debating
ஸமாக<sup>3</sup>மாந் = coming on their own
அநுப⁴வாமி = experience
போ⁴கா³ந் = enjoyments
அமை= I
ஏதஸ்மாத்^3விரமேந்த்^3ரியார்த^2க^3ஹநாதா^3யாஸகாதா^3ஶ்ரய
ர்ரேயோமார்க^3மரேஷேது^3க^2ரைமநவ்யாபாரத^3கூதம் க்ஷணத் ↓
ஸ்வாத்மீபா⁴வமுபைஹி ஸந்த்யஜ நிஜாம் கல்லோலலோலாம் க^3திம்
மா பூ⁴யோ ப⁴ஜ ப⁴ங்கு^3ராம் ப⁴வரதிம் சேத: ப்ரஸீதா^3து^4நா 𝑢 63 𝑢
```

Therefore, refrain yourself from the perilous maze of sense-objects. Take to the path of supreme welfare that can, in a moment, remove all sorrows. Reach the state of your True Self. Abandon the wavelike agitation and change. Do not cling to the transitory joys of the world, and now seek the tranquillity of the mind.

```
ஏதஸ்மாத் = therefore
விரம = turn away
இந்த்^3ரியார்த^2 = senses
க^3ஹநாத் = complex
ஆயாஸகாத் = wearisome
ஆர்ர்ய = shelter
ர்ேரேயோமார்க³ம் = way of supreme welfare
அமேஷ = total
து:^3க^2 = sorrow
யமந = relief
வ்யாபார = affairs
த³கூதம் = capable of
க்ஷணத் = in a moment
ஸ்வாத்மீபா⁴வம் = status of own Self
உபെஹி = reach
ஸந்த்யஜ = give up
நிஜாம் = your own
கல்லோல = wave
லோலாம் = agitated
க<sup>3</sup>திம் = movement
மா = do not
பூ⁴ய: = again
⊔⁴ജ = seek
ப⁴ங்கு³ராம் = transitory
ப⁴வரதிம் = mundane pleasures
சேத: = mind
ப்ரஸீதா^3து^4நா = be calm now
மோஹம் மார்ஜய தாமுபார்ஜய ரதிம் சந்த்³ரார்த⁴கூடா³மணௌ
சேத: ஸ்வர்க³தரங்கி³ணீதடபு⁴வாமாஸங்க³மங்கீ³குரு I
கோ வா வீசிஷு பு^3த்^3பு^3தே^3ஷு ச தடி^3ல்லேகா^2ஸை ச ஸ்ரீஷு ச
ஜ்வாலாக்^3ரேஷு ச பந்நகே^3ஷை ச ஸுஹ்ரு^3க்^3வர்கே^3ஷை ச ப்ரத்யய: 𝑢 64 𝑢
```

```
Clear up all misperception; worship the One in whose crown the gem is
the crescent. Situate yourself on the banks of the celestial river,
Ganga. How can you rely on waves or bubbles, flashes of lightning,
fickle fortune, flames of fire, serpents, or hosts of friends?
மோனும் = delusion
மார்ஜய = cleanse
தாம் = them
உபார்ஜய = acquire
ரதிம் = liking
சந்த்<sup>3</sup>ரார்த<sup>4</sup> = half-moon, crescent
துடா<sup>3</sup>மணௌ = gem on the crown(head)
சேக: = mind
ஸ்வர்க<sup>3</sup> = heaven
தரங்கி^3ணீ = river
குட = banks
பு⁴வாம் = places
ஆஸங்க<sup>3</sup>ம் = attachment
அங்கீ<sup>3</sup>குரு = accept
க: = who
வா = or
வீசிஷு = waves
பு^3த்^3பு^3தே^3த^= = bubbles
= and
தடி<sup>3</sup>ல்லேகா<sup>2</sup>ஸு = flashes of lightning
\# = and
ஸ்ரீஷு = wealth
\# = and
ஜ்வாலாக்^3ரேஷு = flames of fire
\# = and
பந்நகே³ஷு = serpents
= and
```

ஸுஹ்ரு'த் 3 வர்கே 3 ஷு = hosts of friends

```
ச = and
ப்ரத்யய: = reliability
சேதஸ்சிந்தய மா ரமாம் ஸக்ரு'தி³மாமஸ்தா²யிநீமாஸ்த²யா
பூ⁴பாலப்⁴ருகுடீகுடீவிஹரணவ்யாபாரபண்யாங்க³நாம் ↓
கந்தா²கஞ்சுகிந: ப்ரவிஶ்ய ப⁴வநத்³வாராணி வாராணஸீ
ரத்²யாபங்க்திஷு பாணிபாத்ரபதிதாம் பி⁴க்ஷாமபேக்ஷாமஹே ▮ 65 ▮
```

Oh Mind! do not dwell on the thought of the capricious goddess of fortune, whose nature resemble the courtesan at the beck and call as the king moves his eyebrows. Clad in rags, and standing at the doors in the streets of Varanasi, let us beg for alms with our hands as bowls.

```
சேதர்சிந்தய = O heart, think
LDIT = do not
ரமாம் = goddess of fortune
ஸக்ரு'த்<sup>3</sup> =even once
இமாம் = this
அஸ்த\mathbf{r}^2யிநீம் = wandering
ஆஸ்த^2யா = haunt
ചൃ⁴⊔ால = king
ப்⁴ருகுடீ = eyebrow
குடீ = wrinkle
விஹரண = moving
வ்யாபாரபணி = business of
ஆங்க<sup>3</sup>நாம் = street women
கந்தா^2கஞ்சுகிந: = ragged garments
ப்ரவிஶ்ய = entering
ப⁴வந = house
த்^3வாராணி = doors
வாராணஸ்: = in Varanasi
அத்^2யாபங்க்திஷு = in the streets
பாணி = hand
பாத்ர = vessel
```

```
பதிதாம் = placed
பி<sup>4</sup>க்ஷாம் = alms
அபேக்ஷாமஹே = expect
அக்<sup>3</sup>ரே கீ<sup>3</sup>தம் ஸரஸகவய: பார்ம்வயோர்தா<sup>3</sup>க்ஷிணுத்யா:
பம்சால்லீலாவலயரணிதம் சாமரக்<sup>3</sup>ராஹிணீநாம் !
யத்<sup>3</sup>யஸ்த்வேவம் குரு ப<sup>4</sup>வரஸாஸ்வாத<sup>3</sup>நே லம்படத்வம்
நோ சேச்சேத: ப்ரவிஶ ஸ்வரலா நிர்விகல்பே ஸமாதெள<sup>4</sup> !! 66 !!
```

If there be music playing in front of you, by your side expert poets from the South, and behind you the courtesans waving fans and shaking their bracelets with a clinking sound, then indulge unstintingly in these worldly pleasures. If not, O Mind! enter the realm of beatitude devoid of all thoughts.

```
அக்<sup>3</sup>ரே = in front
கீ<sup>3</sup>தம் = song
ரைஸ = skilful
கவய: = poets
பார்ம்வயோ ஹ் = by the side
தா^3கூதிணுத்யா: = from the South
புர்சாத் = later
லீலாவலயரணிதம் = tinkling of moving bracelets
சாமர = fan
க்^3ராவிணீநாம் = women waving
யதி^3 = if
அஸ்து = it be
ஏவம் = thus
ക്രന്ദ്ര = do
⊔⁴ഖ = mundane
ரஸ = essence
ஆஸ்வாத^3நே = tasting
லம்படத்வம் = attachment
நோ சேத் = otherwise
```

```
சேத: = mind
ப்ரவிரை = enter
ஸ்ஹஸா = absolute
நிர்விகல்பே = transcending thought
ஸ்மாதௌ = meditation
ப்ராப்தா: ஶ்ரிய: ஸைகலகாமது கா ஸ்தத: கிம்
ந்யஸ்தம் பத ம் மிரஸி வித் விஷதாம் தத: கிம்
ஸம்பாதி தா: ப்ரணயிநோ விப வைஸ்தத: கிம்
கல்பஸ்தி தாஸ்தநுப் நேவஸ்தத: கிம்
```

What if one acquires wealth that will fulfil all desires? Even stomping on the enemies' heads with one's feet? Or if riches bought friends? Or even if one's body lasts till the end of time?

```
ப்ராப்தா: = acquired
ம்ரிய: = prosperity
സെക്ക = all
காம = desire
து<sup>3</sup>கா:<sup>4</sup> = milked
தத: கிம் = what then
ந்யஸ்தம் = placed
பத^3ம் = foot
ரிரஸி = on the head
வித்^3விஷதாம் = of the enemies
தத: கிம் = what then
ஸம்பாதி^3தா: = bringing
ப்ரணயிந: = friends
ഖി⊔⁴ബെ: = by wealth
தத: கிம் = what then
கல்பஸ்தி<sup>2</sup>தா: = last till end of world
தநுப்⁴ரு'தாம் = embodied beings
குநவ: = bodies
தத: கிம் = what then
```

```
ப⁴க்திா்ப⁴வே மரணஜந்மப⁴யம் ஹ்ரு'தி³ஸ்த²ம்
ஸ்நேஹோ ந ப³ந்து⁴ஷு ந மந்மத²ஜா விகாரா: \mathbf{l}
ஸம்ஸா்க³தோ³ஷரஹிதா விஜநா வநாந்தா
வைராக்³யமஸ்தி கிமித: பரமா்க²நீயம் \mathbf{ll} 68 \mathbf{ll}
```

If there be devotion in the heart and the fear of death and birth, no ties to family, nor agitation by passions; when there is the solitude of uninhabited forests, and dispassion, what gain can be better than this?

```
ப⁴க்தி: = devotion
⊔⁴வே = in Shiva
மரண = death
ஐந்ம = birth
ப⁴யம் = fear
ஹ்ரு'தி^3ஸ்த^2ம் = in the heart
ஸ்நேஹ: = attachment
_{\rm fb} = not
ப³ந்து⁴ை = towards kinspeople
r_5 = not
மந்மத<sup>2</sup>ஜா = born of lust
விகாரா: = passions
ஸம்ஸர்க<sup>3</sup> = company
தோ<sup>3</sup>ஷ = fault
ரஹிதா = devoid
விஜநா = without people
வநாந்தா = in forest
வைராக்<sup>3</sup>யம் = dispassion
அஸ்கி = is
கிம் = what
இத: = beyond this
பரமர்த<sup>2</sup>நீயம் = of supreme value
தஸ்மாத<sup>3</sup>நந்தமஜரம் பரமம் விகாஸி
தத்^3ப்^3ரஹ்ம சிந்தய கிமேபி^4ரஸத்^3விகல்பை: 1
```

```
யஸ்யாநுஷங்கி^3ண இமே பு⁴வநாதி^4பத்ய-போ^4கா^3த^3ய: க்ரு^3பணலோகமதா ப^4வந்தி 𝑢 69 𝑢
```

Therefore, meditate on the infinite, ageless, supreme, luminous Reality. Why these false thoghts about the unreal? The sovereignty over the world, with its accompanying pleasures, will appear as the desires of the petty-minded when compared to the pursuit of Reality.

```
தஸ்மாத்^3 = therefore
அநந்தம் = infinite
அஜரம் = ageless
பரமம் = supreme
விகாஸி = effulgent
தத்^3 = that
ப்<sup>3</sup>ரஹ்ம = Reality
சிந்தய = meditate
கிம் = what
ஏபி:4 = by these
அஸக்<sup>3</sup> = unreal
விகல்பை: = mental agitation
யஸ்ய = whose
அநுஷங்கி³ண: = associating
இமே = these
பு⁴வந = world
அதி⁴பத்ய = sovereignty
போ⁴கா³த³ய: = such enjoyments
க்ரு'பணலோகமதா = desires of pitiable men
ப⁴வந்தி = become
பாதாலமாவிஶஸி யாஸி நபோ⁴ விலங்க்⁴ய
தி<sup>3</sup>ங்மண்ட<sup>3</sup>லம் ப்⁴ரமஸி மாநஸ சாபலேந I
ப்⁴ராந்த்யாபி ஜாது விமலம் கத<sup>2</sup>மாத்மநீநம்
ந ப்^3ரஹ்ம ஸம்ஸ்மரஸி நிர்வ்ரு'திமேஷி யேந \parallel 70 \parallel
```

With such a fickle mind, you will enter the nether worlds one moment, fly to the limits of the sky, or wander in all directions. Why, in a floundering manner even, do you not meditate on that Transcendent Truth, of the nature of perfection of your true Self? பாதலம் = netherworld ஆவிராஸி = enter யாஸி = goருப:⁴ = skies விலங்க்⁴ய = crossing beyond தி³ங்மண்ட³லம் = spheres of all directions ப்⁴ரமஸி = wander மாநஸ = mind சாபலேந = fickle ப்⁴ராந்த்யாபி = even mistakenly ஜாது = become விமலம் = pure கத 2 ம் = how ஆத்மநீநம் = in the Self $r_5 = not$ ப்³ரஹ்ம = highest Truth ஸம்ஸ்மரஸி = remember well நிர்வ்ரு'திம் = supreme detachment ஏஷி = reach யேந =by which நித்யாநித்யவஸ்துவிசார: 1 கிம் வேதை: 3 ஸ்ம்ரு 2 திபி: 4 புராணபட 2 நை: ஶாஸ்த்ரைர்மஹாவிஸ்தரை: ஸ்வர்க 3 க் 3 ராமகுடீநிவாபை 2 லதை: 3 கர்மக்ரியாவிப் 4 ரமை: 1முக்த்வைகம் ப 4 வது: 3 க 2 பா 4 ரரசநாவித் 4 வம்ஸகாலாநலம் ஸ்வாத்மாநந்த 3 பத 3 ப்ரவேரகலநம் ரேஷைர்வணிக் 3 வ்ரு 3 த்திபி: 4 \parallel 71 \parallel

8. Discrimination of the Immutable from the Mutable:

Of what use is the study of Vedas, scriptures, mythology, the extensive

codes, and the bewildering labyrinth of rituals which promise a passage to heaven, which is but a hamlet of hutments? The only way to destroy the burden of life's sorrows like the apocalyptic fire, is that which lets you enter the beatitude of self-ralisation. All else is but bartering for profit! நித்ய = immutable அநித்ய = mutable வஸ்து = essence விசார: = discrimination கிம் = how much வേടെ:³ = by vedas ஸ்ம்ரு'திபி:⁴ = by smritis புராண = puranas பட²நை: = by studying ராஸ்த்ரை: = by shastras மஹாவிஸ்தரை: = of immense ஸ்வர்க³ = heaven க்³ராம = village குடீ = hut நிவாஸ = resting place ப 2 லதை: 3 = resulting from கர்மக்ரியாவிப்⁴ரமை: = by mazes of ceremonials முக்க்வா = freeing ஏகம் = one ⊔⁴ഖ = life cycles து: 3 க 2 = sorrow பா⁴ர = burden ரசநா = condition ഖിத்⁴ഖഥ്സ = destruction கால = time அநலம் = fire ஸ்வாத்ம = one's own Self அநந்த³ = bliss

பத 3 = place

```
ப்ரவேரை = entrance கலநம் = way பேரைம் = everything else வணிக்^3வ்ரு'த்திபி:^4 = traders' attitude யதோ மேரு: ஸ்ரீமாந்நிபததி யுகா^3ந்தாக்^3நிவலித: ஸமுத்^3ரா ஶுஷ்யந்தி ப்ரசுரமகரக்^3ராஹநிலயா: ^1 த^4ரா க^3ச்ச^2த்யந்தம் த^4ரணித^4ரபாதை^3ரபி த்^4ரு'தா ஶூரீரே கா வார்தா கரிகலப^4கர்ணுக்^3ரசபலே ^1 72 ^1
```

When the majestic Meru moutain collapses in the fire of the cosmic conflagration; when the oceans, in which reside numerous sharks and other aquatic animals, dry up; when the earth, even though supported by mountains, meets its end; what can you say about this body, which is only as steady as the ear-tip of a baby elephant!

```
யத: = from where
மேரு: = mount Meru
பநீமாந் = of great fame
நிபததி = falls down
யுகா<sup>3</sup>ந்த = at the end of a time cycle
அக்^3நி = fire
ഖരിத: = surrounded by
ஸ்(ழத்^3ரா = seas
ரு∙ஷ்யந்தி = dry up
ப்ரசுர =replete
மகர = crocodiles
க்<sup>3</sup>ராஹ = sharks
நிலயா: = homes
த⁴ரா = earth
க<sup>3</sup>ச்ச<sup>2</sup>தி = goes
அந்தம் = end
க⁴ரணி = earth
த⁴ர = holding
```

```
பாதை:³ = by the feet
அபி = also
த்⁴ரு'தா = held
ஶாீரே = body
கா = what
வார்தா = news
கரிகலப⁴ = young elephant
கர்ண = ear
அக்³ர = tip
சபலே = unsteady
கா³த்ரம் ஸங்குசிதம் க³திர்விக³லிதா ப்⁴ரஷ்டா ச த³ந்தாவலி:-
த்³ரு'ஷ்டிர்நஶ்யதி வர்த⁴தே ப³தி⁴ரதா வக்த்ரம் ச லாலாயதே し
வாக்யம் நாத்³ரியதே ச பா³ந்த⁴வஜநோ பா⁴ர்யா ந ஶுஶ்ரூஷதே
```

With feeble limbs, unsteady movements, teeth that have fallen off, poor eye-sight, worsening deafness, drooling mouth,; with relatives disregarding what you say, the wife offering no help, the son turning hostile, such, alas! are the miseries of senility. கா³த்ரம் = limbs ஸங்குசிதம் = shrivel க 3 தி: = walking விக³லிதா = unsteady ப்⁴ரஷ்டா = useless = and த 3 ந்தாவலி: = rows of teeth த்³ரு'ஷ்டி: = eyesight ந்்யதி = lost வர்த⁴தே = increases ப³தி⁴ரதா = deafness வக்த்ரம் = mouth # = andலாலாயதே = slobbers

```
வாக்யம் = speech
r_5 = not
அத்^3ரியதே = valued
= and
பா³ந்த⁴வஜந: = relatives
பா⁴ர்யா = wife
r_5 = not
யுர்ந்ததே = offer service
ஹா = alas
கஷ்டம் = misery
புருஷஸ்ய = man's
ஜீர்ண = old
ഖധസ: = in years
புக்ர: = son
ച്ചഥി = also
அமித்ராயதே = becomes unfriendly
வர்ணம் ஸிதம் ஜ<sup>2</sup>டிதி வீக்ஷய மிரோருஹாணும்
ஸ்தா^2நம் ஜரா பரிப^4வஸ்ய ததா^3 புமாம்ஸம் \, \, \,
ஆரோபிதாஸ்தி<sup>2</sup>ஶதகம் பரிஹ்ரு'த்ய யாந்தி
சண்டா³லகூபமிவ தூ³ரதரம் தருண்ய: II 74 II
```

When hair grows white on a man's head, indicating the disconcert of senility, young women run away from him, like the outcastes' well encircled with bones!

```
வர்ணம் = color
ஸிதம் = white
ஜ²டிதி = instantly
வீக்ஷய = seeing
ஶிரோருஹாணும் = on the head
ஸ்தா²நம் = condition
ஜரா = old age
பரிப⁴வஸ்ய = caused by
ததா³ = then
```

```
புமாம்ஸம் = man's
ஆரோபித = characterised by
அஸ்தி² = bones
ஶதகம் = hundreds
பரிஹ்ரு'த்ய = abandoning
யாந்தி = go
சண்டா³ல = least respected
கூபம் = well
இவ = as if
தூ³ரதரம் = far away
தருண்ய: = youthful
யாவத்ஸ்வஸ்த²மித³ம் ஶாரீரமருஜம் யாவஜ்ஜரா தூ³ரதோ
யாவச்சேந்த்³ரியஶக்திரப்ரதிஹதா யாவத்க்ஷயோ நாயுஷ: |
ஆத்மஶ்ரேயஸி தாவதே³வ விது³ஷா கார்ய: ப்ரயத்நோ மஹாந்
ஸந்கூ³ப்கே ப⁴வநே து கூபக²ந்நம் ப்ரக்யுக்³யம்: கீக்³ருஶ்: || 75 ||
```

As long as this body is healthy and free of infirmity, as long as senility is distant, as long as the faculties have not lost their vigor, as long as life is not enfeebled, till then should the wise ones make great efforts to reach the supreme goal of life. For what is the use of digging a well when the house is on fire?

```
யாவத் = as long as
ஸ்வஸ்த²ம் = free from disease
இத³ம் = this
ராரீரம் = body
அருஜம் = decrepitude
யாவத் = as long as
ஜரா = old age
தூ³ரத: = far off
யாவத் = as long as
ச = and
இந்த்³ரிய = organs
```

```
ருக்தி: = strength
அப்ரதிஹதா = unaffected
யாவத் = so long as
கூதய: = decay
_{\mathbb{D}} = not
அயுஷ: = life
ஆத்மர்ரேயஸி = for one's own supreme welfare
தாவத் = till then
ஏவ = alone
விது^3ஷா = wise
கார்ய: = deeds
ப்ரயக்ரு: = efforts
மஹாந் = great
ஸந்தீ^3ப்தே = on fire
ப⁴வநே = house
து = indeed
கூப = well
க<sup>2</sup>நநம் = digging
ப்ரத்யுத்<sup>3</sup>யம: = setting about
கீத்<sup>3</sup>ரு'ஶ: = what avails
தபஸ்யந்த: ஸந்த: கிமதி^4நிவஸாம: ஸுரநதீ^3ம்
கு^3ணேதா^3ராந்தா^3ராநுத பரிசராம: ஸவிநயம் |
பிபா³ம: ராஸ்த்ரௌகா⁴நுத விவித⁴காவ்யாம்ரு'தரஸாந்
ந வித்^3ம: கிம் குர்ம: கதிபயநிமேஷாயுஷி ஜநே \parallel 76 \parallel
```

Shall we live ascetically on the banks of the heavenly river, or serve humbly our virtuous wives? Shall we drink at the streams of scriptures or the nectarine poetry? With a life-span of a few eye-winks, we do not know what action to take!

```
தபஸ்யந்த: = austerities
ஸந்த: = practising
கிம் = what
```

```
அதி⁴நிவஸாம: = live
ஸுரந்தீம் = heavenly river
கு^3ணேதா^3ராந் = virtuous
தா^3ராநுத = wives
பரிசராம: = serve
സഖിന്ദ്രധഥ = humbly
பிபா^3ம: = drink
ராஸ்த்ரௌகா⁴நுத = currents of scripture
ഖിഖിத⁴ = varied
காவ்ய = poetry
அம்ரு'த = nectar
ரஸாந் = essence
_{\mathbb{D}} = not
வித்^3ம: = know
கிம் = what
குர்ம: = do
கதிபய = few
நிமேஷ = twinkling of an eye
அயுஷி = longevity
ஜநே = people
து^3ராராத்^4யார்சாமீ துரக^3சலசித்தா: கூடிதிபு^4ஜோ
வயம் ச ஸ்தூ^2லேச்சா:^2 ஸுமஹதி ப^2லே ப^3த்^3த^4மநஸ: ^1
ஜரா கே<sup>3</sup>ஹம் ம்ரு'த்யுர்ஹரதி த<sup>3</sup>யிதம் ஜீவிதமித<sup>3</sup>ம்
ஸகே^2 நாந்யச்ச்^2ரேயோ ஜக^3தி விது^3ஷோ\mathbf{5}ந்யத்ர தபஸ: \mathbf{II} 77 \mathbf{II}
```

Thease earthly rulers are difficult to please and fickle-minded like the horse, and we have strong desires, and intent on huge gains. Senility gnaws away the body and death steals this dear life. Oh Friend! for the wise nothing is as salutary as austerities.

```
து<sup>3</sup>ராராத்<sup>4</sup>யா: = hard to please
ச = and
அமீ = these
```

```
துரக^3 = horse
சலசித்தா: = restless minds
കുട്ടിപ്പ⁴ഇ: = rulers og the earth
வயம் = we
= and
ஸ்தூ^2லேச்சா:^2 = ambitious
ஸுமஹதி = vast
⊔²ഡേ = gain
ப^3த்^3த^4மநஸ: = mind bent on
ஜரா = old age
தே^3ஹம் = body
ம்ரு'த்யு: = death
ஹரதி = takes away
க<sup>3</sup>யிகம் = dear
ஜீவிதம் = life
இத^3ம் = this
സങ്ക^2 = oh, friend
r_5 = not
அந்யத் = other
ச்<sup>2</sup>ரேய: = good
ஜக^3தி = in the world
விது<sup>3</sup>ஷ: = wise
அந்யத்ர = except
தபஸ: = austerities
மாநே ம்லாயிநி க^2ண்டி^3தே ச வஸுநி வ்யர்தே^2 ப்ரயாதே^3ர்தி^2நி
க்கீணே ப^3ந்து^4ஜநே க^3தே பரிஜநே நஷ்டே மநைர்யௌவநே oldsymbol{\mathsf{I}}
யுக்தம் கேவலமேததே^3வ ஸுதி⁴யாம் யஜ்ஜஹ்நுகந்யாபய:-
பூதக்^3ராவகி^3ரீந்த்^3ரகந்த^3ரதடீகுஞ்ஜே நிவாஸ: க்வசித் \parallel 78 \parallel
```

When honor declines, riches squandered away, flatterers depart, the circle of friends dwindles, attendants leave, and slowly the youth is spent, the wise have only one proper way left to follow—make a home

somewhere on the side of a valley in the Himalayas, whose rocks have been made holy by the water of the Ganges.

```
மாநே = honor
ம்லாயிநி = faded
க^2ண்டி^3தே = ruined
= and
ഖസൗ്ദി = wealth
வ்யர்தே<sup>2</sup> = wasted
ப்ரயாதே =gone
அர்தி^2நி = favors
கூதீணே = dwindled
ப³ந்து⁴ஜநே = friends
あ<sup>3</sup>6த = departed
பரிஜநே = dependents
நஷ்டே = destroyed
யநை: = slowly
யௌவநே = youth
யுக்தம் = proper
ஸுதி⁴யாம் = wise
யத் = which
ஜஹ்நுகந்யா = Ganga river (daughter of Janhu)
⊔ш: = water
பூதக்<sup>3</sup>ராவ = purified
கி<sup>3</sup>ரீந்த்<sup>3</sup>ர = chief among mountains (Himalaya)
கந்த^3ர = valley
குடீ = on the side
குஞ்ஜே = grove
நிவாஸ: = shelter
க்வசித் = somewhere
ரம்யார்சந்த்^3ரமாசயஸ்த்ரு^2ணவதீ ரம்யா வநாந்த^2லீ
ரம்யம் ஸாது^4ஸமாக^3மாக^3தஸைக^2ம் காவ்யேஷு ரம்யா: கதா:^2 ^1
```

```
கோபோபாஹிதபா^3ஷ்பபி^3ந்து^3தரலம் ரம்யம் ப்ரியாயா முக^2ம் ஸா்வம் ரம்யமநித்யதாமுபக^3தே சித்தே ந கிஞ்சித்புந: \parallel 79 \parallel
```

Enchanting are the moonbeams and the verdant outskirts of the forest; delightful is the company of the wise, and the poetry of stories; charming is the beloved's face gleaming in tears of indignation; all is fascinating, except when the mind realises the transience of it all.

```
ரம்யா: = delightful
சந்த்<sup>3</sup>ர = moon
மரீசய: = rays
த்ரு'ணவதீ = grassy plots
ரம்யா = delightful
வநாந்த:ஸ்த^2லீ = in the forests
ரம்யம் = delightful
ஸாது⁴ = saint
ஸமாக^3மாக^3த = company of
ஸுக^2ம் = joy
காவ்யேஷு = in poetry
ரம்யா: = delightful
கதா:<sup>2</sup> = stories
கோப = anger
உபாஹித = covered
பா³ஷ்ப = water (tears)
பி^3ந்து^3 = drops
தரலம் = swimming
ரம்யம் = delightful
ப்ரியாயா = of the beloved
முக^2ம் = face
ஸர்வம் = all
ரம்யம் = delightful
அநித்யதாம் = evanescent
உபக<sup>3</sup>தே = gone
```

```
சித்தே = in the mind
ந = not
கிஞ்சித் = nothing
புந: = again
ரம்யம் ஹா்ம்யதலம் ந கிம் வஸதயே ஶ்ராவ்யம் ந கே³யாதி³கம்
கிம் வா ப்ராணஸமாஸமாக³மஸுக²ம் நைவாதி⁴கப்ரீதயே \
கிந்து ப்⁴ராந்தபதங்க³பக்ஷபவநவ்யாலோலதீ³பாங்குர-
ச்சா²யாசஞ்சலமாகலய்ய ஸைகலம் ஸந்தோ வநாந்தம் க³தா: || 80 ||
```

Living in a palace is pleasant, is it not? Or listening to music with its accompaniments? or the company of women, as dear as life? But wise persons have taken to forest life, having realised that these are as fickle as the shadow of a flickering flame on the fluttering wings of a delirious moth.

```
ரம்யம் = pleasurable
ஹா்ம்யதலம் = palace
r_5 = not
கிம் = is it
வஸ்தயே = to live
ஶ்ராவ்யம் = pleasant to listen to
_{\rm fb} = \rm not
கே<sup>3</sup>யாதி<sup>3</sup>கம் = music with accompaniments
கிம் = is it
வா = or
ப்ராண = life
ஸமாஸமாக^3மஸுக^2ம் = joy of woan's company
rac{1}{1} = no
ஏவ = in fact
அதி⁴க = much
ப்ரீதயே = pleasing
கிந்து = but
ப்⁴ராந்த = hovering
```

```
பதங்க^3 = moth
பக் = wing
பவர = wind
வ்யாலோல = shaken
தீ^3பாங்குரத் = flame of a lamp
ச\pi^2யா = shadow
சஞ்சலம் = unstable
ஆகலய்ய = having understood
സെക്കഥ = all
ஸந்த: = wise ones
வநாந்தம் = to the forest
க^3தா: = gone
மிவார்சநம் \
ஆஸம்ஸாராத்த்ரிபு^4வநமித^3ம் சிந்வதாம் தாத தாத்^3ரு^2-
ங்ரைவாஸ்மாகம் நயநபத^3வீம் ம்ரோக்ரமார்க^3ம் க^3தோ வா
யோ5யம் த⁴த்தே விஷயகரிணீகா³ட⁴கூ³டா⁴பி⁴மாந-
கூதீப^3ஸ்யாந்த:கரணகரிண: ஸம்யமாநாயலீலாம் \parallel 81 \parallel
```

9 Worship of Shiva

My son! Since creation, in our search in all the three worlds, we have not seen nor heard anything that can act like a trap to control the mind, deeply and inexplicably infatuated with sensuality, like an elephant wildly excited by the female elephant.

```
யிவார்சநம் = worship of Shiva
ஆஸம்ஸாராத் = from the very beginning of creation
த்ரிபு⁴வநம் = three worlds
இத³ம் = this
சிந்வதாம் = searching
தாத = oh dear!
தாத்³ரு'க் = like that
ந = not
```

```
அஸ்மாகம் = our
நயநபத^3வீம் = in sight
ஶ்ரோத்ரமார்க^3ம் = in hearing
க<sup>3</sup>க: = gone
வா = or
u := who
அயம் = this
த⁴த்தே = gives
விஷயகரிணீ = arousing sensuality
கா³ட⁴கூ³ட⁴ = mysterious, and deep
அபி⁴மாந = pride
கூ$ப³ஸ்ய = enraged
அந்த:கரணகரிண: = infatuating
ஸம்யம = control
ஆநாய = elephant trap
லீலாம் = play
யதே^3தத்ஸ்வச்ச^2ந்த^3ம் விஹரணமகார்பண்யமரும்
மநோ மந்த^3ஸ்பந்த^3ம் ப^3ஹிரபி சிரஸ்யாபி விம்ரு^3ருந்
ந ஜாநே கஸ்யைஷ பரிணதிருதா^3ரஸ்ய தபஸ: \parallel 82 \parallel
```

The vows of roaming freely, eating pure food, associating with holy persons, and cultivating spiritual wisdom, yields only the fruit of a peaceful mind. Even after prolonged contemplation, I fail to understand that such lofty austerities can control the mind and lead it to peace.

```
யத் = which
ஏதத் = this
ஸ்வச்ச<sup>2</sup>ந்த<sup>3</sup>ம் = one's own free will
விஹரணம் = wandering
அகார்பண்யம் = without meanness
அமுநம் = eating
ஸ்ஹ = with
```

```
ஆர்யை: = holy
ஸம்வாஸ: = company
ஶ்ருதம் = vedic wisdom
உபரம = cessation of worries
ஏகவ்ரத = sole vow
ப<sup>2</sup>லம் = result
மா: = mind
மந்த^3ஸ்பந்த^3ம் = restrained
ப<sup>3</sup>வி: = external
ച്ചഥി = also
சிரஸ்ய = long time
ച്ചി = also
விம்ரு'ரை = thoughtfully
r_5 = not
ஜாநே = know
கஸ்ய = whose
ஏஷ = this
பரிணதி: = cosummation
உதா<sup>3</sup>ரஸ்ய = noble
ക്വസ: = austerities
ஜீர்ணு ஏவ மநோரதா^2ர்ச ஹ்ரு^3யே யாதம் ச தத்^3யெளவநம்
ஹந்தாங்கே^3ஷு கு^3ணுர்ச வந்த்^4யப^2லதாம் யாதா கு^3ணஜ்கைர்விநா 1
கிம் யுக்கம் ஸஹஸாப்⁴யுபைகி ப³லவாந்கால: க்ரு'தாந்தோ5கூதமீ
ஹா ஜ்ஞாதம் மத^3நாந்தகாங்க்^4ரியுக^3ளம் முக்த்வாஸ்தி நாந்யா க^3தி: \parallel 83 \parallel
```

The fantasies of the heart are exhausted; youth has also left the body. Alas! Virtues have proven barren for lack of discriminating admirers. The mighty, unforgiving, all-consuming Death is gathering speed. What is the proper action? Alas! there is no way other than to surrender oneself at the feet if Shiva.

```
ஜீர்ணு = worn out
ஏவ = verily
```

```
மநோரதா:<sup>2</sup> = fantasies
= and
ஹ்ரு'த<sup>3</sup>யே = in the heart
யாதம் = gone
= and
தத் = that
யௌவநம் = youth
ஹந்த = alas!
அங்கே³ஷு = in the body
ക്ര<sup>3</sup>ത്ത്ര: = virtues
= and
வந்த்⁴ய = barren
ப^2லதாம் = fruit
யாதா = gone
கு<sup>3</sup>ணஜ்ஞை: = those who appreciate virtue
விநா = without
கிம் = what
யுக்தம் = proper
ஸ்ஹஸா = fast
அப்⁴யுபைதி = coming near
ப³லவாந் = powerful
கால: = time
க்ரு'தாந்த: = death
அக்ஷம் = relentless
ஹா = alas!
ஜ்ஞாதம் = known
மத³ந = Cupid
அந்தக = destroyer
அங்க்⁴ரி = foot
யுக³ளம் = pair
முக்த்வா = freeing
அஸ்தி = is
```

Between the great Lord of the universe, Shiva, and the innermost Self of the universe, Vishnu, there is no difference for me. However, my devotion is to Shiva, holding the crescent moon on His head.

```
ഥഐേസ്ഖரേ = Shiva
வா = or
ஜக<sup>3</sup>தாம் = of the universe
அதீ⁴ஶ்வரே = Lord
ஜநார்த<sup>3</sup>நே = Vishnu
வா = or
ஜக<sup>3</sup>த் = universe
அந்தராத்மநி = innermost soul
r_5 = not
ഖஸ്துபே⁴த³ = essential difference
ப்ரதிபத்தி: = admission
அஸ்தி = is
மே = my
ததா^2பி = still
ப⁴க்கி: = devotion
தருணேந்து<sup>3</sup> = crescent moon
போக^2ரே = on the crown
ஸ்பு^2ரத்ஸ்பா^2ரஜ்யோத்ஸ்நாத^4வளித்தலே க்வாபி புலிநே
ஸுகா^2ஸீநா: ஶாந்தத்^4வநிஷு ரஜநீஷு த்^3யுஸரித: \mathbf{I}
```

```
கதா^3 யாஸ்யாமோ\mathbf{5}ந்தர்க^3தப^3ஹுலபா^3ஷ்பாகுலத^3ராம் \  \  \, \mathbf{11} \  \, 85 \  \  \, \mathbf{11}
```

```
Sitting peacefully on the banks of the celestial river, in the
bright scattered glow of the moonlight, when silence pervades the
nights, distressed by the thoughts of birth and death, when shall we roar
the names of Shiva, and reach the state of holding back tears of ecstasy?
ஸ்பு^2ரத்ஸ்பா^2ர = bright diffused
ஜ்யோத்ஸ்நா = moonlight
த⁴வளித்தலே = white glow
க்வாபி = somewhere
புலிநே = banks
ஸுகா²ஸீநா: = seated happily
ஶாந்தத்⁴வநிஷு = soundless silence
ரஜநீஷு = at night
த்<sup>3</sup>யுஸரித: = heavenly river
ப⁴வாபோ⁴க³ = miseries of birth and death
உத்^3விக்^3நா: = fearful
ഗ്രീഖ ഗ്രീഖ = repeatedly calling Shiva
இதி = thus
உச்ச = loud
ലെക്കാ: = voice
க்கா^3 = when
யாஸ்யாம: = attain
அந்தர்க<sup>3</sup>த = internal
⊔³ഈം = copious
பா³ஷ்ப = tears
ஆகுல = ecstasy
த³ஶாம் = condition
விதீர்ணே ஸர்வஸ்வே தருணகருணுபூர்ணஹ்ரு'த^3யா:
ஸ்மரந்த: ஸம்ஸாரே விகு^3ணபரிணுமாம் விதி^4க^3திம் 1
வயம் புண்யாரண்யே பரிணத ரேச்சந்த் ^3 ரகிரணு:
த்ரியாமா நேஷ்யாமோ ஹரசரணசிந்தைகஶரணு: II 86 II
```

Forsaking all, with the heart full of the most tender compassion, recalling the sorrowful fate, let us spend the nights in holy forests, in the glow of the autumnal moonbeams, meditating on Siva's feet, our sole shelter.

```
விதீர்ணே = giving away
സ്വസ്വേ = all
குருண =tender
கருணு = compassion
பூர்ண = filled with
ஹ்ரு'த³யா: = heart
ஸ்மரந்த: = remembering
ஸம்ஸாரே = cycles of creation and dissolution
ഖിക്ര³ண = undesirable
பரிணுமாம் = effects
விதி⁴க³திம் = destiny
வயம் = we
புண்ய = holy
அரண்யே = forest
பாிணத = full
ஶாத் = autumnal
சந்த்<sup>3</sup>ர = moon
கிரணு: = rays/beams
த்ரியாமா = nights
நேஷ்யாம: = spend
ரை = Shiva
சரண = feet
சிந்தா = meditation
ஏக = only
ஶாணு: = refuge
கதா^3 வாராணஸ்யாமமரதடிநீரோத^4ஸி வஸந்
வஸாந: கௌபீநம் ஶிரஸி நித^3தா^4நோ\mathbf{5}ஞ்ஜலிபுடம் \mathbf{I}
```

```
அயே கௌ^3ரீநாத^2 த்ரிபுரஹரஶம்போ^4 த்ரிநயந
ப்ரஸீதே^3தி க்ரோஶந்நிமிஷமிவ நேஷ்யாமி தி^3வஸாந் \parallel 87 \parallel
```

When shall I spend my momentary life on the banks of the heavenly river in Varanasi, wearing just a loin-cloth, holding my folded hands over my head, and weeping loudly, Oh! Lord of Gauri! Conqueror of the demon Tripura! Ever auspicious and having the third eye (of the Supreme Light)! Have compassion on me! க்க n^3 = when வாராணஸ்யாம் = in Varanasi அமரதடிநீரோத⁴ை = on the banks of the celestial river வஸந் = stay வஸாந: = dress கௌபீநம் = loin cloth ரிரஸி = on the head நித 3 தா 4 ந: = raised அஞ்ஜலிபுடம் = folded hands அயே = oh! கௌ³ரீநாக² = Shiva (husband of Gauri) த்ரிபுரஹர = slayer of Tripura யம்போ⁴ = giver of supreme good த்ரிநயந = with three eyes ப்ரஸீத³ = have mercy இதி = thus க்ரோஶாந் = crying நிமிஷம் = a moment இவ = as if நேஷ்யாமி = spend தி 3 வஸாந் = days ஸ்நாத்வா கா³ங்கை:³ பயோபி:⁴ ஶுசிகுஸுமப²ஜலரர்சயித்வா விபோ⁴ த்வாம் த்⁴யேயே த்⁴யாநம் நிவேஶ்ய கூடிதித⁴ரகுறைக் 3 ராவபா்யங்க 4 மலே 1 ஆத்மாராம: ப 2 லாஶீ கு 3 ருவசநரதஸ்த்வத்ப்ரஸாதா 3 த்ஸ்மராரே

து: 3 க 2 ம் மோக்ஷயே கதா 3 ஹம் ஸமகரசரணே பும்ஸி ஸேவாஸமுத்த 2 ம் 1 88 1 1

After bathing in the waters of the Ganga, worshipping you with the choicest fruits and flowers, with my mind meditating on you, seated on a bed of stone in a mountain-cave, enjoying the bliss of the Self, surviving on fruits, joyfully engrossed in the spiritual preceptor's instructions, Oh! Cupid's Enemy! when will you free me with your grace, from the sorrow of having served the rich?

```
ஸ்நாத்வா = after bathing
கா^3ங்கை:^3 = by Ganges
பயோபி:4 = waters
ஶுசி = pure
ക്രസൗഥ = flowers
⊔²ഉം: = fruits
அர்சயித்வா = offering
ഖിപ്പേ⁴ = o Lord!
த்வாம் = to you
த்⁴யேயே = the object of meditation
த்⁴யாநம் = mind
நிவேஶ்ய = concentrating
கூதிதித⁴ர = mountain
குஹர = cave
க்^3ராவ = stony
பா்யங்கமுலே = by the bed
ஆத்மாராம: = blissful in the Self
\Box^2லாரீ = eating fruits
கு<sup>3</sup>ரு = teacher
வசந = words
ரத: = devoted to
த்வத் = your
ப்ரஸாதா^3த் = grace
ஸ்மராரே = O Thou Enemy of Cupid!
```

```
து:^3க^2ம் = sorrow
மோக் அயே = freedom
கதா^3 = when
அஹம் = I
\infty = with
மகர = shark
சரணே = feet [ a shark on the feet (sign of uncommon
prosperity)]
பும்ஸி = man
ஸேவா = service
ஸேமுத்த²ம் = released
ஏகாகீ நி:ஸ்ப்ரு'ஹ: ஶாந்த: பாணிபாத்ரோ தி^3க^3ம்ப^3ர: 1
கதா^3 ரம்போ^4 ப^4விஷ்யாமி கர்மநிர்முலநக்ஷம்: 𝑢 89 𝑢
When shall I be free from the roots of action, leading a life of solitude,
dispassion, serenity, with my hands serving as a bowl, and the sky for clothing?
ஏகாகீ = alone
நி:ஸ்ப்ரு'ஹ: = free from desire
மாந்த: = peaceful
பாணி = hand
பாத்ர: = vessel
தி^3க^3ம்ப^3ர: = naked
ரும்போ⁴ = O Shiva!
ப⁴விஷ்யாமி = will become
கர்ம = action
நிர்முலந = root out
கூதம: = capable
பாணிம் பாத்ரயதாம் நிஸர்க<sup>3</sup>ஶுசிநா பை<sup>4</sup>க்ஷேண ஸந்துஷ்யதாம்
யத்ர க்வாபி நிஷீத^3தாம் ப^3ஹுத்ரு^2ணம் விஶ்வம் (\wpஹு: பஶ்யதாம் \parallel
அத்யாகீ^35பி தநோரக^2ண்ட^3பரமாநந்தா^3வபோ^3த^4ஸ்ப்ரு^3மாம்
அத்^4வா கோ^3பி மிவப்ரஸாத^3ஸுலப:^4 ஸம்பத்ஸ்யதே யோகி^3நாம் \parallel 90 \parallel
```

Using the hands as a bowl, contented with the naturally pure food from alms, resting in any place, constantly viewing the world to be worth no more than a blade of grass, experiencing uninterrupted supreme joy even before the body falls, for such aspirants alone the grace of Shiva makes the path of liberation easy of attainment.

```
பாணிம் = hand
பாத்ரயதாம் = used like a vessel
நிஸர்க^3 = nature
ஶுசிநா = pure
വെ⁴ക്ഷേക് = by begging alms
ஸந்துஷ்யதாம் = contented
யக்ர = where
க்வாபி = anywhere
நிஷீத^3தாம் = resting
ப³ஹுத்ரு'ணம் = almost a blade of grass
ഖിന്ഖഥ = world
முஹு: = constantly
பர்யதாம் = seeing
அத்யாகே<sup>3</sup> = giving up
அபி = even
குரோ: = of the body
அக<sup>2</sup>ண்ட<sup>3</sup> = uninterrupted
பரம = supreme
அநந்த<sup>3</sup> = bliss
அவபோ^3த^4ஸ்ப்ரு^3ராம் = knowledge
அத்⁴வா = path
\pi: = who
அபி = even
யிவப்ரஸாக<sup>3</sup> = grace of Shiva
സൗഖ⊔:⁴ = easy
ஸம்பத்ஸ்யதே = attain
யோகி^{3}நாம் = of yogis
```

```
அவதூ⁴தசர்யா ।
```

```
கௌபீநம் ஶதக<sup>2</sup>ண்ட<sup>3</sup>ஜர்ஜரதரம் கந்தா<sup>2</sup> புநஸ்தாத்<sup>3</sup>ரு'ஶீ
நைஶ்சிந்த்யம் நிரபேக்ஷபை⁴க்ஷமஶநம் நித்<sup>3</sup>ரா ஶ்மஶாநே வநே ↓
ஸ்வாதந்த்ர்யேண நிரங்குஶம் விஹரணம் ஸ்வாந்தம் ப்ரஶாந்தம் ஸதா<sup>3</sup>
ஸ்கை<sup>2</sup>ர்யம் யோக<sup>3</sup>மஹோத்ஸவே5பி ச யகி<sup>3</sup> த்ரைலோக்யராஜ்யேந கிம் ↓ 91 ↓
```

The Way of Life of a Self-Realised Ascetic: Wearing a loin-cloth worn-out and tattered into a hundred rags, with a wrap-around in similar condition, free from anxiety, eating food from alms begged without any expectations, sleeping in a forest or a cremation-ground, roaming freely without hindrance, ever indrawn and calm, and also established in the great joy of Divine union, ——-for such a one even sovereignty of the three worlds is beneath comparison. அவதூ⁴த = a self-realised ascetic with the highest spiritual freedom சர்யா = the way of life கௌபீநம் = loin cloth ஶ்த = hundred க 2 ண்ட 3 = torn ஜர்ஜரதரம் = much worn out கந்தா $^2 = rag$ புந: = again தாத்³ரு'ரீ = of the same condition நைஶ்சிந்த்யம் = free from all diturbing thoughts நிரபேக்ஷ = without expectation பை⁴கூதம் = food got by begging அஶாநம் = eating நித் 3 ரா = sleep ம்ம்மாநே = in a cremation ground ഖநേ = in a forest ஸ்வாதந்த்ர்யேண = freely நிரங்குரும் = without hindrance விஹரணம் = wandering

```
ஸ்வாந்தம் = one's mind
ப்ரமாந்தம் = very peaceful
ஸதா³ = always
ஸ்தை²ர்யம் = steadfastness
யோக³ = yoga
மஹோத்ஸவே = festive joy
அபி = also
ச = and
யதி³ = when
த்ரைலோக்ய = three worlds
ராஜ்யேந = by sovereignty
கிம் = what
ப்³ரஹ்மாண்ட³ம் மண்ட³லீமாத்ரம் கிம் லோபா⁴ய மநஸ்விந: பெர்வின்பு²ரிஞ்நாப்³தி:⁴ கூதுப்³தோ⁴ ந க²லு ஜாயதே ▮ 92 ▮
```

Will the wise ones show greed for this universe, which is but a mere mirage?

```
Indeed, the ocean is not agitated by the movements of a fish!
```

```
ப்<sup>3</sup>ரஹ்மாண்ட<sup>3</sup>ம் = universe
மண்ட<sup>3</sup>லீ = reflection
மாத்ரம் = mere
கிம் = what
லோபா<sup>4</sup>ய = for greed
மநஸ்விந: = wise
ஶப<sup>2</sup>ாீ = a small fish
ஸ்பு<sup>2</sup>ரிதேந = by movement
அப்<sup>3</sup>தி:<sup>4</sup> = ocean
கூதுப்<sup>3</sup>த:<sup>4</sup> = agitated
ந = not
க<sup>2</sup>லு = indeed
ஜாயதே = become
மாதர்லக்ஷமி ப<sup>4</sup>ஜஸ்வ கஞ்சித<sup>3</sup>பரம் மத்காங்கூடிணீ மா ஸ்ம பூ:<sup>4</sup>
போ<sup>4</sup>கே<sup>3</sup>ஷு ஸ்ப்ரு'ஹயாலவஸ்தவ வஶே கா நி:ஸ்ப்ரு'ஹாணுமனி
```

```
ஸத்^3ய:ஸ்யூதபலார்பத்ரபுடிகாபாத்ரே பவித்ரீக்ரு'தை-
ர்பி^4க்ஷாவஸ்துபி^4ரேவ ஸம்ப்ரதி வயம் வரு^3த்திம் ஸமீஹாமஹே \parallel 93 \parallel
```

Oh Mother LakShmi! devote yourself to someone else! Do not long for me! Those who covet pleasures are under your sway; what are you to us who are dispassionate? Now, we want to subsist on alms gathered and purified in a bowl instantly made from the leaves of Palasa tree.

```
மாத: = mother
லக்கமி = O Laxmi!
ப⁴ஜஸ்வ = serve
கஞ்சிக் = someone
அபரம் = else
மத் = me
காங்கூதிணீ = long for
மா = do not
ஸ்ம = indeed
பூ:4 = be
போ4கே³ை = in enjoyments
ஸ்ப்ரு'ஹயாலவ: = desiring
தவ = your
ഖഗ്തേ = captive
கா = what
நி:ஸ்ப்ரு'ஹாணும் = free from desires
அസി = are
ஸத்<sup>3</sup>ய: = immediately
ஸ்யூத = put together
பலார = palAsha
பத்ர = leaf
புடிகா = ??
பாத்ரே = vessel
பவித்ரீக்ரு'தை: = sanctified
பி⁴கூஷாவஸ்துபி:⁴ = articles obtained by begging
```

```
ஏவ = only
ஸம்ப்ரதி = in the right way
வயம் = we
வரு'த்திம் = attitude
ஸமீஹாமஹே = wish
மஹாஶய்யா ப்ரு'த்²வீ விபுலமுபதா⁴நம் பு⁴ஜலதா
விதாநம் சாகாஶம் வ்யஜநமநுகூலோ $யமநில: ↓
ஶரச்சந்த்³ரோ தீ³போ விரதிவநிதாஸங்க³முதி³த:
ஸுகீ² ஶாந்த: ஶேதே முநிரதநுபூ⁴திர்ந்ரு'ப இவ ▮ 94▮
```

With the earth for a bed, the arms for a large pillow, the sky for a roof, the gentle breeze for a fan, the autumnal moon for a lamp, renunciation as conjugal bliss, the sage sleeps in contentment and tranquillity, like a sovereign of immense glory.

```
மஹா = great
ருய்யா = bed
ப்ரு'த்^2வீ = earth
ഖിபுலம் = ample
உபதா⁴நம் = pillow
பு⁴ജയെട്ടா = arms
விதாநம் = canopy
= and
ஆகாரம் = sky
வ்யஜநம் = fan
அநுகூல: = pleasant
அயம் = this
அநில: = breeze
ஶாத் = autumn
சந்த்<sup>3</sup>ர: = moon
தீ3ப: = light
விரதி = abnegation
வநிதா = wife
```

```
ஸங்க<sup>3</sup> = company

முதி<sup>3</sup>த: = elevated (rejoicing)

ஸுகீ<sup>2</sup> = blissful

மாந்த: = peaceful

மேதே = sleeps

முநி: = sage

அதநு = not small (undiminished)

பூ<sup>4</sup>தி: = glory

ந்ருப் = king

இவ = as if

பி<sup>4</sup>க்ஷாமீ ஜநமத்<sup>4</sup>யஸங்க<sup>3</sup>ரஹித: ஸ்வாயத்தசேஷ்ட: ஸதா<sup>3</sup>

ஹாநாதா<sup>3</sup>நவிரக்தமார்க<sup>3</sup>நிரத: கம்சித்தபஸ்வீ ஸ்தி<sup>2</sup>த: I

ரத்<sup>2</sup>யாகீர்ணவிமீர்ணஜீர்ணவஸந: ஸம்ப்ராப்தகந்தா<sup>2</sup>ஸநோ
```

Living on alms, unattached to the company of people, ever acting with total freedom, devoted to the path of dispassion towards the exchange of wealth, such a one is a true ascetic. Wearing worn-out rags thrown in the streets, using a blanket received by chance for a seat, without pride or selfishness, the ascetic wishes solely for the joy of the controlled mind.

```
பி<sup>4</sup>க்ஷாஶீ = eating alms
ஜநமத்<sup>4</sup>ய = society
ஸங்க<sup>3</sup>ரஹித: = unattached
ஸ்வாயத்தசேஷ்ட: = free in actions (independent)
ஸதா<sup>3</sup> = always
ஹாநாதா<sup>3</sup>ந = give and take
விரக்த = indifferent
மார்க<sup>3</sup> = path
நிரத: = pursuing
கம்சித் = who but
தபஸ்வீ = engaged in austerities
```

```
ஸ்தி^2த: = living
ரத்<sup>2</sup>யா = in the streets
கீர்ண = thrown away
விஶீர்ண = shattered
ஜீர்ண = worn out
வஸந: = garment
ஸம்ப்ராப்த = gotten by chance
கந்த^2 = blanket
ஆஸந: = seat
நிர்மாந: = without pride
நிரஹங்க்ரு'தி: = without egoism
யம் = self-control
സൗക്ന²പ്രേന⁴ക³ = enjoying the happiness
ஏகப^3த்^3த^4 = bound by only one
ஸ்ப்ரு'ஹ: = desiring
சண்டா^3ல: கிமயம் த்^3விஜாதிரத^2வா {\mathfrak w}9த்^3ரோ{\mathfrak S}த^2 கிம் தாபஸ:
கிம் வா தத்த்வவிவேகபேரலமதிர்யோகீ^3ர்வர: கோ^3பி கிம் ^{f I}
இத்யுத்பந்நவிகல்பஜல்பமுக^2ரைராபா^4ஷ்யமாணு ஜநை:
ந க்ருத்^3தா:⁴ பதி^2 நைவ துஷ்டமநஸோ யாந்தி ஸ்வயம் யோகி^3ந: 𝑢 96 𝑢
Is this person an outcaste? or a twice-born? or a shudra? or an
ascetic? or else some master yogi with the mind filled with philosophical
discernment? When people address the ascetic thus, doubting and debating
garrulously, the Yogis themselves walk awy, neither angry nor pleased.
சண்டா<sup>3</sup>ல: = outcaste
கிம் = what
அயம் = this
த்<sup>3</sup>விஜாதி: = twice-born (initiated in scriptures)
அத^2வா = or
ரூத்^3ர:= servant
அத^2 = thus
கிம் = what
```

```
தாபஸ: = ascetic
கிம் = what
வா = or
தத்த்வ = truth
விவேக = discrimination
பேரல = expert
மதி: = mind
யோகீ³ர்வர: = supreme yogi
க: = who
ച്ചഥി = also
கிம் = what
இதி = thus
உத்பந்ந = arising
விகல்ப = doubt
ஜல்ப = argumentative
முக<sup>2</sup>ரை: = garrulously
ஆபா⁴ஷ்யமாணு = accosted
ஜநை: = by people
க்ருத்³தா:⁴ = angry
பதி^2 = on the way
r_5 = not
ஏவ = only
துஷ்ட = pleased
மநஸ: = mind
யாந்தி = go
ஸ்வயம் = own way
யோகி^3ந: = yogis
ஹிம்ஸாஶூந்யமயத்நலப்⁴யமஶநம் தா⁴த்ரா மருத்கல்பிதம்
வ்யாலாநாம் பஶவஸ்த்ரு'ணங்குரபு^4ஜஸ்துஷ்டா: ஸ்த^2லீஶாயிந: 1
ஸம்ஸாரார்ணவலங்க⁴நகூதமதி⁴யாம் வ்ரு'த்தி: க்ரு'தா ஸா ந்ரு'ணும்
தாமந்வேஷயதாம் ப்ரயாந்தி ஸததம் ஸர்வே ஸமாப்திம் கு^3ணு: \parallel 97 \parallel
```

The creator has provided for serpents air as food, got without violence or effort. Beasts are satisfied with eating sprouting grass and laying on the ground. Likewise, for people intellectually able enough to cross the sea of birth-death cycles, some such means of living has been created. Those who seek this are able to bring to final cessation the play of their natural attributes.

```
ஹிம்ஸாஶூந்யம் = without killing
அயத்ந = without effort
லப்⁴யம் = obtainable
அரைம் = for eating
தா⁴த்ரா = by the Creator
மருத் = air
கல்பிதம் = provided
வ்யாலாநாம் = for serpents
பரவ: = beasts
த்ரு'ண = grass
அங்குரபு⁴ஜ: = feeding on sprouts
துஷ்டா: = contented
ஸ்த<sup>2</sup>லீஶாயிந: = lying on ground
ஸம்ஸார = transmigratory life
அர்ணவ = ocean
லங்க⁴நக்ஷம = capable to cross over
தி⁴யாம் = intelligence
வ்ரு'த்தி: = inclined to
க்ரு'தா = made
ரை = that
ந்ரு'ணும் = of people
தாம் = to them
அந்வேஷயதாம் = seeking
ப்ரயாந்தி = go
ஸததம் = constantly
സா്வே = all
```

```
ஸமாப்திம் = ending
கு³ண: = qualities (inertia, activity, and understanding)
க³ங்கா³தீரே ஹிமகி³ரிஶிலாப³த்³த⁴பத்³மாஸநஸ்ய
ப்³ரஹ்மத்⁴யாநாப்⁴யஸநவிதி⁴நா யோக³நித்³ராம் க³தஸ்ய ↓
கிம் தைர்பா⁴வ்யம் மம ஸுதி³வஸைர்யத்ர தே நிர்விஶங்கா:
கண்டு³யந்தே ஜரட²ஹரிண: ஸ்வாங்க³மங்கே³ மதீ³யே ▮ 98▮
```

Seated in the lotus-posture on a stone in the Himalayas on the banks of the Ganga,; attaining yogic sleep by the practice of meditation on the Supreme Reality; with deer, old with age and free from fear, caressing their bodies against mine——- will such fortune come to me? க³ங்கா³தீரே = on the banks of river Ganges விமகி³ரி = Himalayas ரிலா = stone ப³த்³த⁴ = bound/sitting பத்³மாஸநஸ்ய = lotus posture ப்³ரஹ்ம = transcendent truth த்⁴யாந = meditation அப்⁴யஸந = practice விதி⁴நா = in the prascribed manner யோக³நித்³ராம் = Samadhi (with consciousness of the external world lost) க³தஸ்ய = going/falling கிம் = what தை: = by them பா⁴வ்யம் = resulting from மம = myസൗക്ക 3 ഖസൈ: = happy days யக்ர = where தே = they நிர்விரங்கா: = fearless கண்டு 3 யந்தே = rub ஜர 2 ஹரிணு: = old deer

```
ஸ்வாங்க<sup>3</sup>ம் = own bodies
அங்கே<sup>3</sup> = body
மத<sup>3</sup>யே = my
```

பாணி: பாத்ரம் பவித்ரம் ப் 4 ரமணபரிக 3 தம் பை 4 க்ஷமக்ஷய்யமந்நம் விஸ்தீர்ணம் வஸ்த்ரமாரைத 3 ருகமசபலம் தல்பமஸ்வல்பமுர்வீ 4 யேஷாம் நி:ஸங்க 3 தாங்க 3 கரணபரிணதஸ்வாந்தஸந்தோஷிணஸ்தே த 4 ந்யா: ஸம்ந்யஸ்ததை 3 ந்யவ்யதிகரநிகரா: கர்ம நிர்மூலயந்தி 11 99 11

The hands serving as a sacred bowl, subsisting on the never-dwindling alms obtained while roaming, the vast expanse of the sky serving as a dress, and the earth for a stable, spacious bed—people with such dispassion are blessed indeed, for they have renounced the poverty of attitude seeking mundane pleasures and thus giving up worldly contacts, and inwardly contented in heart fulfilled by accepting solitude, and thus able to uproot all actions (the roots of future rebirths and deaths).

```
பாணி: = hand
பாத்ரம் = vessel
பவித்ரம் = pure
ப்⁴ரமண = wandering
பரிக<sup>3</sup>தம் = obtained
பെ⁴ക്ഷഥ് = alms
அக்ஷய்யம் = never running short
அந்நம் = food
விஸ்தீர்ணம் = ample
வஸ்த்ரம் = cloth
ஆரா = space
த³ரகம் = ten directions
அசபலம் = fixed
தல்பம் = bed
அஸ்வல்பம் = spacious
ຂກັດໃ = wide earth
```

யேஷாம் = whose

```
நி:ஸங்க<sup>3</sup>த = without associating
அங்கீ<sup>3</sup>கரண = absorb
பரிணத = matured
ஸ்வாந்த = inwardly
ஸந்தோஷிண: = blissful
தே = they
த⁴ந்யா: = blessed
ஸம்ந்யஸ்த = forsaking
தை³ந்ய = deprivation
வ்யதிகர = contact
நிகரா: = best of objects
கர்ம = actions
நிர்முலயந்தி = root out
மாதர்மேதி^3நி தாத மாருத ஸகே^2 தேஜ: ஸுப^3ந்தோ^4 ஜல
ப்⁴ராதா்வ்யோம நிப^3த்^3த^4 ஏவ ப^4வதாமந்த்ய: ப்ரணுமாஞ்ஜலி: 1
யுஷ்மத்ஸங்க^3வரோபஜாதஸுக்ரு^3தஸ்பா^2ரஸ்பு^2ரந்நிர்மல-
ஜ்ஞாநாபாஸ்தஸமஸ்தமோஹமஹிமா லீயே பரப்^3ரஹ்மணி \parallel 100 \parallel
```

Oh Mother Earth! Oh Wind, my Father! Oh Fire, my friend! Oh Water, my good relative! Oh Sky, my Brother! With clasped hands this is my concluding salutations to you! My association with you all resulted in an accumulation of scintillating merits, culminating in abundance of pure knowledge, which helped me overcome the marvellous sway of Unreality! May I now unite with the Transcendent Truth!

```
மாத: = O Mother
மேதி<sup>3</sup>நி = Earth
தாத = O Father
மாருத = Wind
ஸகே<sup>2</sup> = O Friend
தேஜ: = Fire
ஸுப<sup>3</sup>ந்த:<sup>4</sup> = O my good relative
ஜல = Water
```

ப்⁴ராத: = O Brother

வ்யோம = Sky

நிப 3 த் 3 த 4 = tied to

ஏவ = only

ப⁴வதாம் = with you all

அந்த்ய: = last

ப்ரணும் = salutations

அஞ்ஜலி: = clasped hands

யுஷ்மத் = with you all

ஸங்க³வய = association with

உபஜாத = developed

ஸுக்ரு'த = good deeds, merits

ஸ்பா 2 ர = wide

ஸ்பு²ரத் = trembling, resplendent

நிர்மல = without blemish, pure

ஜ்ஞாந = knowledge

அபாஸ்த = discard

ஸமஸ்த = all

டோஹ = delusion

மஹிமா = wondrous power

லீயே = merge

பரப்³ரஹ்மணி = in the Transcendent Reality

இதி ப⁴ர்த்ரு'ஹரிவிரசிதம் வைராக்³யஶதகம் ஸம்பூர்ணம் **l**

Encoded and Translated by Sunder hattangadi

Proofread by Sunder Hattangadi, P R Iyer,

kalyana krrit kalyanakrrit at gmail.com

Vairagya Shatakam with Translation pdf was typeset on March 24, 2024

vairagya_mean.pdf

───

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

